

100. Xeropol

ARADI KÖZLÖNY

Főszerkesztő: STAUBER JOZSEF 1885
1897—1932.

1935 Péntek, 1935. március 22.
67. szám.

Adó-gyötrelmek

A Magyar Párt parlamenti csoportja, amikor a miniszterelnöknél testületileg jelent meg Bethlen György gróf pártelnök vezetésével, felsorolta az adópanaszokat is. Azt a sok adógyötrelmet, amiket a lakosságnak kell elszemvednie s ami kétségbeejtő helyzetekbe sodor vidékeket, foglalkozási rétegeket. Két memorandumot adtak át erről Tatarescu miniszterelnöknek.

Az egyik memorandum azt adja elő, hogy a közadók és a taxák behajtása Erdélyben s főleg a Székelyföldön és különösen a magyar kisebbséghez tartozó állampolgárokkal szemben olyan kíméletlenséggel folyik, amely minden képzeletet felülmúl. A kincstári közegek nem respektálják azokat a törvényes rendelkezéseket, melyek a foglalás alól mentes vagyontárgyakat megállapítják. E jogtalanságok naponta oly tömegesen fordulnak elő, hogy a törvény által biztosított jogorvoslatok igénybevétele lehetetlenség, mert az ügyvédi költségek óriási kiadásokkal terhelnék meg a szegény embereket. Bár a behajtó pénzügyigazgatóságok a visszaélések tömegéről tudomást szereznek, mégis semmiféle intézkedést nem tesznek azok megismétlődésének megakadályozására, vagy fegyelmi uton való megőrlésére.

A törvény a lefoglalt tárgyak elszállítását csak azokban a kivételes esetekben engedi meg, ha a lefoglalt tárgyakat az elidegenítés vagy megsemmisülés veszélye fenyegeti. A foglalásokkal egyidejűleg a kincstári közegek csaknem mindig el is szállítják a lefoglalt tárgyakat, hogy az adózót megfosztva mindattól, ami életfenntartásához a legszükségesebb, a behajtandó összegnek bármilyen módon való előteremtésére kényszerítsék. A községek uccáin a legkülönbözőbb házi berendezésekkel, ruha- és fehérműekkel, élelmiszerekkel, terményekkel megrakott szekerek, az istállókból összetertelt és éheztetett állatok, az ezeket jajgatással kísérő lakosok naponta döbbenetes jelenségeket mutatnak. Az adóbehajtásnak ez a könyörtelensége iszonyatot kelt mindenfelé, amit az államhatalom nem nézhet tétlenül.

Valamely ipar vagy kereskedés felhagyása esetén annak szabályszerű bejelentését az illetékes pénzügyi hatóságok számos esetben éveken át elintézetlenül hagyva, az adó törlesztését elmulasztják és azon hajtják be az adót, aki régen nem folytatja iparát. Sokszor már befizetett, de el nem számolt adókat hajtják be, semmibe véve a fölmutatott nyugtákat. Eme esetekben a törvény által biztosított jogorvoslat semmi védelmet nem ad, mert az összeget letétbe kell helyezni.

Az illetékes hatóságok hosszú évek óta teljesen elhanyagolták a birtokváltozásoknak a kataszteri birtokveken való keresztülvetését is és emiatt a falusi földművelőkön olyan adókat hajtják be, amelyek másokat terhelnék. Mindezeket a sérelmeket évek óta sokszor panaszoltuk, de orvoslásra nem találtunk. Az adóbehajtás kíméletlensége pedig a magyar lakosságu vidékeken azt eredményezte, hogy

Visszautasította Németország a francia és olasz tiltakozó jegyzéket

A francia kormány jegyzéke a Népszövetség titkárságához — „Oroszország bármely pillanatban 900.000 katonát állíthat Németország keleti hatáira” — Neurath német külügyminiszter a francia és olasz jegyzék visszautasításáról

Az olasz és francia jegyzéket — mint Berlinből jelentik — ma délelőtt átnyújtották a német külügyminiszteriumban. Francois Poncelet, Franciaország berlini nagykövete megjelent a wilhelmstrasse-i külügyminiszteriumban, ahol Neurath báró külügyminiszter azonnal fogadta. A francia követ rövid be-

széd kíséretében nyújtotta át a jegyzéket, majd pedig néhány percnél ott tartózkodás után eltávozott. Nyomban utána megjelent a német külügyminiszteriumban Olaszország nagykövete is, aki szintén átadta kormánya jegyzékét. Neurath báró kijelentette, hogy a német kormány mindkét jegyzéket azonnal tanulmányozás tárgyává teszi.

A német kormány váratlan gyorsasággal adott választ a francia és olasz jegyzékre és ez a válasz a nemzetközi politika újabb szenzációja. Ugyanis visszautasította a jegyzékben foglalt francia érveléseket. Neurath báró német birodalmi külügyminiszter a francia kormány tiltakozó jegyzékére a következőket közölte:

— Azok az okok, amelyekre a francia kormány tiltakozásának megindokolásánál hivatkozik, nem vetnek számot a tényleges helyzettel és ennek folytán a német kormány kénytelen visszautasítani a francia követelést.

Hasonló körülmények között utasította vissza a német kormány az olasz tiltakozó jegyzéket is. Ma délután 1 órakor ugyanis Cerutti berlini olasz nagykövet felkereste báró Neurath külügyminisztert, akinek átnyújtotta az olasz kormány jegyzékét, amelyben az tiltakozik a március 16-ikán kiadott német kormányrendelet ellen, amely önkényesen megváltoztatta a versaillesi békeszerződés katonai intézkedéseit. Neurath báró kijelentette, hogy a jegyzéket kénytelen elutasítani, mert a versaillesi szerződést több aláíró hatalom a szerződés katonai záradékainak be nem tartásával megszegte.

A Reuter félhivatalos távirati iroda jelentése szerint, Angliának az az elhatározása, hogy szombatra összehívatta Párisba a háromhatalmi értekezletet, némileg lecsillapította a francia és olasz körök aggodalmát, de valószínűleg több napra lesz szükség, amíg a

francia közvélemény teljesen megnyugszik. Ugyancsak a Reuter jelenti, hogy a kisantant államai erős nyomást gyakoroltak abban az irányban, hogy Franciaország a német fegyverkezés ügyét a Népszövetség elé vigye.

a hátralékok más vidékekhez képest összehasonlíthatatlanul kevesebbet tettek ki és amikor az állam edőbonokat bocsátott ki, azokat pottom áron összevásárolták ama vidékeken, ahol az adóbehajtás sokkal kíméletesebb volt és így az adó tartozásoktól könnyen szabadultak meg. E sérelmekre kér a memorandum orvoslást.

A másik memorandum szerint az új adóévre most veszi kezdetét az iparosok és kereskedők adójának kivetése. E kategóriákba tartozó adózók összehasonlíthatatlanul magasabb adóterhet viseltek Erdélyben, mint az ország más vidékein és ama adózók között is a magyar nemzetiségűeket sújtotta az egyenlőtlen adóztatás. Jogos aggodalom tölti tehát el a magyar kereskedőket és iparosokat az újabb adó kivetés előtt aziránt, hogy az eddig orvoslás nélkül hagyott panaszaik meghallgatásra találnak-e?

Az egyenlőtlen adóztatás főleg a kisiparosokat és kiskereskedőket szegényítette le, kik közül sok ezren kénytelenek voltak felhagyni foglalkozásukkal az elviselhetetlen adóterhek miatt, mert a „patenta fixa”-ba való osztályozás igazságtalanul eszközöl-

tett. Mindazok a kisiparosok és kiskereskedők, akikkel szemben ez az osztályozás most újból meg fog állapítani, a foglalkozás elvesztésének félelmével tekintenek az új adó kivetés elé.

E köztudomású tények azt követelik, hogy az egyenlőtlen adóztatás sérelmei igazságosan orvosoltassanak és az aránytalanul magas adók az egyenlő köztelherviselés kötelezettségének megfelelően, jelentékenyen lecsökkentessék. Az az ország szerte folyó kisebbségellenes uszítás azonban, mely hosszú idők óta sajtóban és gyülekezetben, főleg a magyar kisebbséghez tartozó állampolgároknak gazdasági visszaszorítására irányul, olyan gyűlöletet szított, amely felkelti azt az aggodalmat, hogy az állandó izgatás az adó kivetést eszközölő bizottságokat, illetve kincstári közegeket is esetleg az adózók hátrányára befolyásolhatja. Erre való tekintettel különös szüksége merül fel annak, hogy a pénzügyminiszterium részéről sürgősen kibocsátandó utasítások biztosítsák az adózók teherbíróképességének igazságos mérlegelését és a méltányosság alkalmazásával az aránytalanul magas adók leszállítását.

A francia kormány jegyzéke a Népszövetséghez

A francia kormány egyébként a következő szövegű jegyzéket küldötte a Népszövetség titkárságához:

„A berlini francia, angol, olasz és lengyel követekkel közölte a német kormány annak a törvénynek a szövegét, amely ismét bevezeti Németországban a katonai szolgálatot és átszervezi a német hadsereget. Néhány nappal ezelőtt a német hatóságok nyilvánosan közölték a német katonai aviatika megteremtését. Mindkét esetben a német kormány egyoldalú gesztussal visszautasította az általa aláírt békeszerződésekben vállalt kötelezettségek teljesítését. Amikor Németország belépett a Népszövetségbe, amelynek a kilépéstől számított két esztendeig továbbra is tagja maradt, a népszövetségi statutumok elismerésével kötelezettséget vállalt a békeszerződések és azok függvényeinek megtartására. A népszövetségi statutumok 12-ik szakaszának 2-ik bekezdése a következőket mondja:

„A Népszövetség minden egyes tagjának jogában áll a tanács figyelmét felhívni azokra a körülményekre, amelyek nemzetközi megnyilvánulásukban a nemzetközi békét és jó egyetértést megzavarhatják. A francia köztársaság kormánya tisztelettel felhívja a népszövetségi tanács figyelmét a német kormány magatartása által teremtett helyzetre. A francia kormány tisztelettel kéri a titkárságot, hogy jelen kérelem megvizsgálására rendkívüli ülészakra hívja össze a Népszövetség tanácsát”.

A volt német gyarmatok sorsa

Beavatottak szerint, az a körülmény, hogy az ügyet nyilvánosan fogják tárgyalni, hosszú ideig lehetetlenné teszi Németország visszatérését a Népszövetségbe. Minthogy nincs olyan gyakorlati büntető intézkedés,

Minden étkezés után...

... a kést, villát, kanalat megtisztítjuk. Hát a fogakat? Ezeknek is elmaradhatatlanul szükséges a rendszeres takarítás.

NIVEA fogpasztával

Épölje fogait reggel, este, sőt minden étkezés után is. Ragyogó fehér fogak és tiszta lélegzet tanuszkodnak a Nivea-fogpaszta jósgárói és hatásáról.

BEIERSDORF & Co. S. A. R., BRASOV

amelyet Németország ellen alkalmazhatnak, bizonyos körök szerint ezt az ügyet úgy oldják meg, hogy

a volt német gyarmatokat végleg átadják azoknak a hatalmaknak, amelyek eddig azokat igazgatták.

Népszövetségi körökben utalnak arra, hogy a francia beadvány nem kéri a népszövetségi tanács sürgős összehívását. A titkárság felfogása szerint tehát a tanács összeülé-

sére csak bizonyos idő múlva kerül sor. Valószínűnek tartják, hogy Tewfik Arras török külügyminiszter, a népszövetségi tanács jelenlegi elnöke, csak április első hetére fogja elrendelni a tanács összehívását. Ez annál is valószínűbb, mert úgy francia, mint angol részről azt tartanak kívánatosnak, ha az ülés megtartására csak akkor kerülne a sor, ha úgy Laval francia külügyminiszter, mint Eder lord angol főpecsétör moszkvai utazásáról már visszaérkezett.

A Népszövetség tehetetlen Németországgal szemben

Majdnem pártkülönbség nélkül helytelenítő aggodalommal fogadták az angol lapok a német fegyverkezések elrendelésével szemben tett francia intézkedéseket. Sajnálatos lépésnek tartják a Népszövetséghez való fordulást is, miután

a Népszövetség nem tehet mást, minthogy megállapítja a versaillesi szerződés megsértését, de az ügyben semmiféle intézkedést nem hozhat.

A Daily Telegraph szerint Blomberg német birodalmi hadügyminiszter közölte a berlini angol katonai attaséval, hogy a német kormány a megállapított hadsereglétszámot egyetlen emberrel sem hajlandó csökkenteni.

Francia félhivatalos helyen kijelentették, hogy a szombati hármás értekezletet, amelyet Párisban tartanak meg, az angol kormány kezdeményezte. A második értekezletet, amelyet az angol miniszterek berlini, moszkvai és varsói utjai után tartanak meg, Stresába hívják össze, hogy azon Mussolini is részt vehessen. Döntő eredmények előreláthatólag csak a második értekezleten várhatók. Beavatott helyen úgy tudják, hogy Tewfik Arras bey török külügyminiszter a népszövetségi tanács jelenlegi elnöke, március 28-ra, vagy április 1-re hívja össze a Népszövetség rendkívüli közgyűlését.

„Simayban“ márc. 21-től 30-ig féláron.

Gözfürdő nőknek: hétfőn, szerdán, csütörtökön, pénteken délután és kedden egész nap.

Fürdőszelvény nincs. 1861 Nyitva reggel fél 7-este 6-ig

A varázslat

Írta: MAURICE THENARD

A vén hollandus minden reggel pontosan megjelent a kútnál és együttesen megittuk az előírt pohár forró vizet. Többnyire együtt töltöttük el az estét is.

Egy este a vacsoránál a szomszéd asszainál fiatal német házaspár ült. Százszázalékos nászutatóknak látszóttak, nyilván csak átutaztak Karlsbadon, mert nászutázásra nem éppen alkalmas hely. A vén hollandus velük szemközt ült és sajtóságon elgondolkozva nézte. Hamar távoztak és egymásba karóva elsiettek.

— Különös dolog — mondta a vén hollandus elgondolkozva — amint ezeket néztem, arra gondoltam, hogy milyen hamar válik a legörültebb szerelem a legkönnyörtelenebb gyűlöletté...

Hallgatva bölintottam... éreztem, hogy jobb, ha nem zavarom meg kérdéssel az emlékezéseit...

— Ha nem unja — folytatta és én tiltakozó mozdulatot tettem — elmondok egy érdekes példát. Jó néhány év előtt a maláji szigeteken egy fiatal francia mérnök, akinek pénze is volt társult velem. Jó fiu volt, de a lelke annyira telítve volt Párisal, hogy a távol Kelet sajtóságon világába nem tudott beleilleszkedni. Egy nap boldog arccal mutatott nekem egy levelet, hogy a menyasszonya — párisi kis leány — aki eddig gépirónó volt, elindult ide, mert Henry megírta neki, hogy milyen csodás világ ez a trópusi szigettenger. Azt írta a leány, hogy alig várja, hogy itt vele megesküdjék.

— Megörült, Henry? — kiáltottan fel akaratlanul. — Hogy képzeled el azt, hogy párisi leány bele tudjon szokni az itteni viszonyokba. De nemcsak ez a baj. A maláji szigetek levegőjében van valami kábító mérge, amit nem bír el az európai leányok agyveleje.

Amikor a hajó kikötött, Henry bemutatott cu-

gem, a leány pedig visszafordult és egy a hajóról mögötte kiszálló urra mutatott, aki még egyszer akkora volt, mint Henry és így szólt:

— Bemutatom Monferrat urat... Henry köszönd meg, hogy olyan kedvesen figyelmes volt hozzám az egész uton. Marseilleben ismerkedtünk meg, a beszállásnál.

— Ugorjunk át két hét eseményelt... A harmadik héten Germaine, aki otthon örülten imádta Henryt, de az óceáni levegőben és a maláji klíma mérgetől elkábítva teljesen odadobta magát Monferrat ur karjaiba, eltűnt... Megtudtuk, hogy egy kis amerikai hajóval, a „General Grant”-al hajnalban elutazott. Véletlenül ugyanarra a hajóra volt jegye Monferrat urnak is.

Volt egy vén arab munkavezetőnk, aki nagyon megszerette Henryt... A cselédség a trópusok alatt még jobban van az urak dolgairól informálva, mint Európában. Az öreg Ibn ben Jussuf látva Henry kétségbeesését, így szólt hozzá:

— A bazár harmadik uccájában lakik Mohammed ben Kebyr... sokat tud, amiről az európai uraknak sejtelmük sincs... Akinek nincsen szerencséje a szerelemben, nála talál orvosságot... vagy bosszút...

Mohammed ben Kebyr pergamenszerű homlokát összeráncolta, amikor Henry piszkos odújában felkereste.

— Mit kíván, uram? — kérdezte.

Henry elmondta, hogy a menyasszonya egy idegennel megszökött, hajnalban a „General Grant” fedélzetén Hongkongba indult.

A vén kuruzsló elgondolkozott, majd így szólt: — Van-e önnek valami olyan emléktárgya, ami a nőé volt?

Henry kivett egy kis aranytokot, amit menyasszonyától kapott... A leány arcképe volt benne.

Az arab nézegette.

— Ez megfelel. Háromszáz holland forintért elsüllyesztem a hajót.

Amikor félórával később Henry ezt nekem félig örülten elmondta és hozzátette, hogy a kért

pénzt az arabnak már kifizette, magammal vittém a fiut, elmentünk az arabhoz. Nem hittem ezekben a Keleten annyira általános babonákban, de látni akartam, hogy a vén csirkefogó mivel bolondítja a szegény fiut.

Amikor odaértünk az arab odújába, a földön ült és egy elébe tett vízzel telt edényben papirból készített kis hajó uszált. A kis hajó fedélzetén két kis golyó volt.

— A két golyó Germaine és az a gazember — sugta Henry izgatottan.

Megdöbbenve néztem az örülteitől eltorzult arcára és Henry suttogva magyarázta tovább:

— Részletesen megadtam neki a hajó utirányát... most a hajó valahol a Farquehouon szigetek előtt halad el... ha a kis papirhajó elsüllyedt, sikerül a varázslat...

Amint ezt mondta, a kis papirhajó hirtelen féloldalra billent és elsüllyedt...

Éjfélkor kopogtak az ajtómon... Henry állt ott teljesen felöltözve, feldult arccal és alig érthetően dadogta:

— Most jövök a kikötőből... a hajóstársaság ügynöke táviratot kapott, hogy a „General Grant”-on tűz ütött ki és mielőtt a mentőcsónakokat lebocsáthatták volna, a hajó kazánrobbanás következtében elsüllyedt...

Három évvel később Hongkongban egy kikötői kocsmába vetődtem be éjszakai kóborlásaim során... Szép fiatal asszony ült a kasszában... s a kocsmáros izzadtképű óriás volt... Ők is azonnal megismertek... Germaine volt és Monferrat. Beszélgetés közben megtudtam tőlük, hogy akkoriban lekésték a „General Grant”-ról, egy holland hajót jutottak el Hongkongba és végül ebben a kocsmában kötöttek ki...

— És Henry? — kérdeztem.

A vén hollandus megsimogatta a homlokát. — Szerencséje volt... Két hónappal később malárlában meghalt... Így gyógyult ki abból a rögeszméjéből, hogy ő süllyesztette el a „General Grant”-ot.

Laval optimista

Bármely pillanatban 900.000 orosz katona áll Németország keleti határán

Párisi jelentések szerint Eden lord szombaton érkezik meg a francia fővárosba az előzetes hármashatalmi megbeszélésre. A megbeszélések után Eden lord nem tér vissza ismét Londonba, hanem Párisból Berlinbe utazik, ahova Simon angol külügyminiszterrel együtt fog megérkezni. Lehet, hogy Eden már Berlinből utazik tovább Moszkva felé, ahol Stalin fogadja és tiszteletére nagy fogadtatást, valamint a moszkvai Operában díszelőadást fognak rendezni.

A délutáni párisi lapok cikkei szerint Laval külügyminiszter általában optimisztikusan ítéli meg a helyzetet. Egyrészt a mozgósított eszközök révén Németország megszelídítését, másrészt pedig az angol álláspont megváltoztatását reméli és úgy véli, hogy mindezek az eszközök elegendők lesznek a francia érdekek védelmére. A francia külügyminiszter nem hiszi, hogy a németek elmenjenek a területi követelésekig és a rajnai demilitarizált zóna megszüntetésének hangoztatásáig, mint ahogyan ezt néhány viharjós állítja.

— Ugy hiszem tudják, — mondotta a külügyminiszter bizalmas baráti körében, — hogy teljesen egyetértünk az oroszokkal, akik bármely pillanatban 900.000 katonát állíthatnak Németország keleti határaitra.

Politikai körök értesülése szerint, Laval külügyminiszter felhatalmazást kapott a minisztertanácstól arra, hogy ő maga határozza meg moszkvai utjának idejét. Ezt a felhatalmazást Laval azért járta ki, hogy a legalkalmasabbnak látszó időben indulhasson el.

Bucuresti-i jelentés szerint, Titulescu külügyminiszter tegnap délelőtt különböző tárgyalásokat folytatott a Bucurestiben akreditált követekkel. A külügyminiszter egymásután fogadta a francia, magyar, orosz és bolgár követeket. Mindegyikkel Németország újra való felfegyverkezéséről tárgyalt és kikergette erre vonatkozó véleményüket.

Belgrádi jelentés szerint a kisantant kor-

Vihar a parlamentben

a Skoda-szerződés vitája körül

Bucurestiből jelentik: A Kamara mai ülésén Calinescu Mironescu levelét olvasta fel, a melyből kitűnik, hogy a Mironescu-kabinet nem a Skoda-ügy miatt mondott le annak idején. Huditá bejelenti, hogy azokról a hamisításokról beszél majd, amelyeket a Seletzky kihallgatásáról készült jegyzőkönyvekben eszközöltek, hogy Maniát ezzel kompromittálják. Rámutat arra, hogy bizonyos eredeti iratok vannak birtokában, amelyek bizonyító erejűek ebben a tárgyban. Popescu Miklós többségi és Mihaescu mérnök, nemzeti-parasztpárti képviselő között éles szóváltás fejlődött ki és ez a szóváltás annyira elfajult, hogy

a képviselők kevés híján egymásra vetették magukat.

Óriási vihar tört ki, a kvestorok lépnek közbe és az utolsó pillanatban sikerül megakadályozni, hogy a két férfi egymásnak ne rohanjon. Az izgalom percről-percre nőtt. Popescu amint elhagyta a termet, hangosan kiáltozott. Fotino elnök csak nagynehezen tudta a nyugalmat helyreállítani. Huditá a kihallgatási jegyzőkönyv elégtelen és hibás voltáról beszélt ezután. Robu cuzista közbeszól, hogy ezek a dolgok nem valók egy képviselőházi vita keretében, ahol a szerződés aláíróinak bűnösségét kell megállapítani.

Mihaescu: Te bolond vagy — kiáltja — mire Robu Mihaescunak ront és a kvestorok csak nehezen tudják visszatartani. Ujból hatalmas láрма kerekedik, miközben Eremia és Madgearu élénk szóváltásba keverednek. A zaj elültetése után Robu tiltakozik Mihaescu sértegetése ellen. Ez utóbbi visszavonja sértő kifejezéseit.

A szenátusban Ciomac szenátor a bírói fizetések tárgyában interpellál. Nistor miniszter beiterjeszti a képviselőház által már letárgyalt szövetségi törvényt, Penescu pedig az üzletbérletekre vonatkozó szerződéseknek egy hónappal való meghosszabbítását kéri.

mányai elhatározták, hogy nem tartanak rendkívüli értekezletet, hanem a kisantant államainak egyes külügyminiszterei külön-külön fognak tárgyalni egymással a német lépés által előállott helyzet dolgában.

Flandin francia miniszterelnök a szenátusi beszédében kijelentette, hogy a 12 hadtestből álló hadsereg Németországban már régen fennállott. Ezután megállapította az elmentmondást a német nyilatkozat és a népszövetségi alapokmány között. Flandin beigazolta, hogy

Franciaország 15 év alatt egyebet sem tett, mint közeledést keresett Németország felé.

Tagadta, mintha a békeszerződést aláíró hatalmak nem tettek volna eleget a fegyverke-

NEURATH,
német külügyminiszter

zési korlátozásoknak. Franciaország a három éves katonai szolgálati időt a felére csökkentette le, a haditengerészet és repülőflotta is jelentékenyen csökkent. Ezzel szemben tény az, hogy a békeszerződés aláírása után, a német hadianyag legnagyobb részét megsemmisítették, de az is tény, hogy Németor-

szág az első perctől kezdve titokban újra felszerelte magát hadianyagokkal. Az, ami most történt, az nem a német-francia ellentétek rendezése. A világbéke forog kockán és ezt majd Genfben tárgyalják le. Végül felhívta Franciaország lakosságát, hogy e nehéz pillanatban felejtse el a fennálló véleménykülönbséget és együtt sorakozzanak fel a kormány mögött.

„Ne engedjük a világot új háboruba sodródni!”

Londonból jelentik: Az alsóház mai ülésén Landsbury szólalt fel és kijelentette beszédében, hogy a világ népei elégedetlenek. Javasolta, hogy Sir John Simon új megbízatással utazzon Berlinbe és közölje ott, hogy Anglia, a többi állammal egyetértően lemond a légi hadviselésről. Új világerőkezletet kell összehívni a nemzetközi vitás kérdések rendezésére.

— Ne engedjük a világot új háboruba sodródni — jelentette ki — irtsuk ki a militarizmust.

A beszédet nagy helyesléssel fogadták, majd Samuel, a szabadelvűpárt vezére a jogegyenlőségről beszél, amely azonban nem jelenti, hogy Németország katonai tulsulyt nyerhessen. Sir John Simon felszólalásában azon reményének adott kifejezést, hogy a helyzetet teljes nyíltsággal beszélheti meg a német kancellárral. Nem titkolhatja el, hogy a német közlések ideje és tartalma nyugtalanságot idézett elő.

— Nem fordíthatunk hátat sem Párisnak, sem Rómának, Brüsszelnek vagy Genfnek — jelentette ki az angol külügyminiszter — de az európai megegyezés csak akkor szilárd, ha abban az összes államok résztvesznek.

Örömet fejezte ki afelett, hogy lord Eden Párisban megbeszéléseket folytat le, majd közli, hogy ezután újabb megbeszélés lesz, amelyen Mussolini is résztvesz. Beszéde további során azt fejtegette a külügyminiszter, hogy

Németországnak vissza kell térnie a Népszövetségbe

és közölte, hogy berlini megbeszélései során egész sorozat kérdést kíván tisztázni Hitler kancellárral, főképpen azt, hogyan gondolkodik Németország a béke fenntartásának és biztosításának problémájáról.

Sir John Simon külügyminiszter — a tervek szerint — szombaton utazik bérelt repülőgépen Berlinbe.

Legújabb tavaszi
női kabátok,
női ruhák

RADO

Legnagyobb választék
legújabb minőség

divatruházában
CONSUM-TAG

legolcsóbb árak

ARAD-TIMISOARA

1319

Vádirat Dumitrescu tábornok ellen

Közpénzek elsikkasztására, hivatali hatalommal való visszaélésre bujtotta fel vádlott-társait — Megkezdődött a nagy per tárgyalása

— A bűnperben 270 tanut idéztek meg —

Bucurestiből jelentik: A Malmaison kaszárnyában ma reggel kezdték meg Dumitrescu tábornok, volt csendőrségi főparancsnok és hat magasrangú tiszt bűnügyének tárgyalását. Hír szerint Pereteanu, Vasilescu Valjean és Jean Florescu védők lemondtak tisztségükről és Dumitrescu tábornok Istrate Micescut és Teodorescu Sebastian chisinaui ügyvédet kérte fel a védelem elvállalására. A hadbíróság elnöke Manu tábornok, akinek Moruzzi és Badulescu tábornok segédkeznek, míg az ügyész Petrescu Ghelu tábornok, aki Balseanu ezredessel együtt képviseli a vádat.

A bűnperben 270 tanut idéztek meg, akik legnagyobb részt meg is jelentek. A bíróság a tárgyalás megkezdésekor kivette az esküt és azután a védelem a per tárgyalásának elhalasztását kérte, de az indítványt a bíróság rövid vita után elutasította, majd megkezdődtek a tanukihallgatások.

A vádlottak padján a tábornoki egyenruhában öltözött Dumitrescu csendőrtábornok mellett Leti és Crivat ezredes, Teodorescu és Dragomirescu intendáns őrnagyok, Negoescu kapitány és Niculescu nyugalmazott kapitány. A védelmet Popescu

Tudor, Teodorescu Sebestyén és Hannibál, Istrate Micescu, Mora, Homoricienu nyugalmazott ezredes, Vladescu, Trancu Iasi és Platareanu látják el. A vádirat a következőket tartalmazza:

— Dumitrescu tábornokot közpénzek elsikkasztására és hivatali hatalommal való visszaélésre való felbujtással, mint agentprovokatort vádolják. Leti és Crivat ezredesek ellen közpénzek elsikkasztása és katonai adminisztrációs anyag meghamisítása a vád, büntársuk pedig Dragomirescu és Teodorescu, Negoescu és Niculescu katonai anyagok meghamisítása miatt kerültek a bíróság elé. A vádlottak személyi adatainak felvétele a következő: Dumitrescu tábornok 55 éves, Slatianan született, tényleges katonatiszt, büntetlen előéletű.

A védelem a tárgyalás elhalasztása végett különböző kifogásokat emelt és új vizsgálat elrendelését kérte. A többi vádlottak a tárgyalás megtartása mellett foglaltak állást és az ügyész is a tárgyalás megtartását kérte, amit a törvényszék meg is kezdett. Felolvasták a tanuk névsorát, amelyben Argetoianu neve is szerepl. Ennek befejeztével a vádirat ismertetésére került sor.

Mindenkit érdekel:

Vannak még bírák...

A jó bírónak, tudjuk, nincs vallása és nincs nemzetisége. A jó bíró minden körülmények között a törvény képviselője és elméletben valamennyien egyenlők vagyunk a törvény előtt. Mindezt azért kell előrebocsátanunk, hogy a mai idők mentalitásának fertőzött levegőjében is már előre rámutathassunk arra: hogyan történhetett meg, hogy csaknem ugyanegy napon az ország két különböző helyén egy járásbíró és egy törvényszéki bíró emelte fel szavát a kisebbségellenes izgatások hatásvadászó alkalmazása ellen. De van történet, hogy az igazságügyi tisztviselők nyelvviszsgáján elbuktattak két kisebbségi tisztviselőt, akik kifogástalanul beszélnek és írnak az állam hivatalos nyelvén. A bukottak tényének igazságtalansága annyira felháborította az érdekelt kisebbségi tisztviselők hivatali felettesét, Georgescu vezető járásbíró, hogy azonnal Bucures-tibe utazott és kihallgatást kért Pop Valér dr. igazságügyminisztertől, hogy bebizonyíthassa előtte a két kisebbségi tisztviselő nyelvviszsgáját. Pop Valér dr.-t annyira meglepte az ókirályságheli származású járásbíró szokatlan fellépése, hogy vizsgálatot indított a történetek megállapítására.

A másik bíró a satumarei törvényszék tanácselnöke, Popu Alexandru, aki egy tárgyalás során emelte fel tiltakozó szavát a kisebbségellenes frázisok olcsó hatásvadászatának ügyvédi tobzódása ellen. Arról volt ugyanis szó, hogy az egyik satumarei román, izgatásból élő laposka az ismert szokványok szerint kampányt indított a satumarei telefonközpont egyik kisebbségi származású vezető-tisztviselője ellen, mire az önértékes tisztviselő sajtópert indított a rágalombadjárát vitézei ellen. Ezek egyike a korzón követte a megrálgalmazott tisztviselő feleségét, majd azon ürügyvel, hogy a hölgy állítólag becsületsértő kifejezéseket használt a cikkek íróival kapcsolatban, nagyvitézül pert akasztott az urinó nyakába. A járásbíroság 500 lej-pénzbüntetést ítelt meg a becsületesben sértett uccai lovag erkölcsi jóvátételének céljaira, mire fellebbezés folytán a törvényszék Popu-tanácsa elé került az ügy, ahol a magánvád képviselője nagy vádbeszédre ragadtatta magát nemcsak az alperes, de az egész magyarság ellen. Az ügyvéd ur nem restelt olvasniuket mondani, hogy ő csak helyeselheti a román laposka lovagjainak támadásait, mert hiszen az illető főtisztviselő többizben magyarul beszélt a hivatalában is (!), nem átalit magyar tisztviselőket is alkalmazni hivatali hatáskörében ott, az ország északnyugati határszélén, ahol ezek a magyar alkalmazottak „fontos állami titkokat leshetnek el”. Nyilvánvaló, hogy mindez, államellenes magatartást jelent.

Az ügyvéd vádbeszédét további „szárnyalásában” a tanácselnök egy kézmozdulattal szakította félbe és száraz hangon közölte a vád képviselőjével, hogy kisebbségellenes programbeszéd nem tartozik a tárgyra. Amennyiben így folytatni kívánja, egyszerűen megvonja tőle a szót. A bírói figyelmeztetés ösztönösen elképesztette az ügyvédet, mert befejezte beszédét, amely után a bíróság jóváhagyta ugyan az első fórum ítéletét, de annak végrehajtását jogerősen felfüggesztette. Igen, vannak még bírák Berlinben, mondotta egykor a porosz paraszt a potsdami országuton Frigyes császárnak és ez a mondat most új erővel visszhangzik az országban Deától Satumareig és vissza. A törvény szelleme él a törvény embereinek lelkében és ezt a szellemet, ezeket a lelkeket semmiféle jelszavakkal és semmiféle időben nem lehet eltántorítani az igazság és a jog, az alkotmányosság és a törvény alkut nem ismerő szolgálatától.

„De facto” és „de jure”

Igazán csak az ellentét miatt jut az eszünkbe Vaida-Voevod aradi anekdota-déltánjának az a része, amidőn a „numerus valachicus” atyja az alkotmányosság szellemének megvilágítása céljából a maga életéből mesélt el egy-két jóízű epizódot. Így előadta, hogy 1925-ben, amidőn az ellenzéki pártok nagy parlamenti harcot hirdettek az új alkotmánymódosítások ellen, az ellenzéki front öt jelöltje ki, hogy álljon fel a Kamarában és miként egy második Mirabeau, adjon kifejezést az ellenzék tiltakozásának. A megbízatás csábító módon fel is szerepet ígért és Vaida Mirabeau valóban hal is állt a Kamarában és ércesen csengő hangon kijelentette:

— Ezt az alkotmányt pedig, Uraim, nem fogadjuk el és rendelkezéseit nem tartjuk magunkra

Meghalt Aradon egy 103 éves asszony, aki az utolsó percig szépnek látta az életet

Együtt haladt a korrall Arad legöregebb asszonya — Rajongott a legújabb technikáért és véleményt mondott a német fegyverkezéstről — Unokák, déd-unokák és ükunokák gyászolják özvegy Kautmann Mórnt

Tavaszi fények záporában igyekszem a halottias ház felé. Rusu Sirianu-ucca 26., itt halt meg az éjjel Arad legöregebb asszonya, Kautmann Mórnt, született Grünwald Fanny, aki egy évben született Ferenc József császárral, s akit most négy gyermeke, kilenc unokája, tíz déd- és három ükunokája gyászol. Megnyomom a csengőt, csakhamar nyílik a kapu. Virágdiszes tornácra keresztül jutok a szobába. Siró gyászruhás asszony fogad, az elhunyt leánya, özvegy Donáth Ernőné.

— Meghalt a mi drágaságunk — mondja és zsebkendővel veszi elő, hogy letörölje hulló könnyeit. — Itt élt ő velünk és olyan hihetetlen, hogy meghalt, nem is tudom, hogy birta legyűrni a halál, amikor olyan nagyon szeretett élni.

A levegő fojtott, virágok erős illata küzd az enyészet szagával, félhomály és halk immormolás tölti meg az apró szoba levegőjét...

— Micsoda asszony volt — sir az unoka, Donáta Elza. — Óh, a nagymama külön volt mindannyiunknál. Friss és eleven szelleme egy évszázad távlatából nézte a dolgokat. De nem is csoda, nagy történelmi események zajlását figyelte az elmúlt évtizedek alatt. A negyvennyolcas időkben lelkes honleány volt a nagymama, aztán, mikor leverték a forradalmat, csak gyászruhát viselt. Mikor pedig a 13 tábornok kivégzésére gyülekezett a tömeg a vesztőhely körül, őt gyorsan elvitték Aradról, mert a tragikus események túlságosan megviselték az idegeit.

Az életakarás varázsereje

— Aztán a kolerajárványról is mesélt, úgy hullottak az emberek, mint a legyek, nem volt az az aradi ház, ahol ne szedte volna áldozatait a szörnyű ragály. Ott pedig, ahol a mai Avram Iancu-tér van, barakok állottak, ahova az uccán összeesett kolerás-betegeket vitték. Egy halottaskamra volt a város — mesélte szegény — de ő ezerszer is elmondta magában: „én életben akarok maradni, én nem halok meg, mert én szeretem az életet”. Élete utolsó percéig hitt ennek a csodálatos életakarásnak a varázserejében.

— Később, mikor a világháború idején egyik unokája fiatal hadnagyként bucsuzni jött, e szavakkal állított be: „A frontra megyek nagymama, talán nem jövök haza”. A nagymama szeme akkor könnyes lett és azt válaszolta: „Ha azt mondd, talán”, akkor már kinyitottál egy korot a halál előtt. Aki az életet nagyon szereti és nagyon akarja, azt az élet nem engedi át oly könnyen zsákmányul a halálnak”. Az unoka lemondóan legyintett: „A gránát nem ijed meg a varázsszavaktól, nagymama”. Elment. Két hét múlva már kaptuk a hírt, hogy szegényt egy gránát darabokra tépte. Szomorú dolgok ezek, de jöjjen át, nézze meg a szobáját. Derűs, virágokkal teli napos szobába lépünk, régi gobelinnek, másfél évszázados akvarellek, primitív fametszetek, régi himzések. Göthe-szobor s egy gyöngyházberakású bál legyező díszítik a szobát, de a szofán már futurista párnák s a régi bronzlámpa mellett egy modern négy-

nézve kötelezőnek. Sem én, sem pedig az általam képviselt ellenzéki front!

Aztán — mesélte Vaida-Voevod — változtak az idők. És egy szép napon valahol egyszer csak egy fészület elé kellett állania, egyik keze a Biblián, a másik az alkotmányon és — fel kellett esküdni, mint miniszterelnöknek, hogy az alkotmányt védelmeznél és hűségesen szolgálni fogja minden körülmények között, Isten őt úgy segítse! Mirabeau II. szépen letette az esküt az alkotmányra is, a formula szerint. Igen ám, de hiszen — jutott eszébe — ezt az alkotmányt ő már egyszer ország-világ előtt megtagadta! Hogyan is leszünk hát az alkotmányossággal? Jogászhoz fordult,

lámipás rádiókészülék áll az asztalon.

— De nehogy azt higgye, hogy a nagymama egy ósdi öregasszony volt — szólal meg újra Donáth Elza — benne nem az volt a rendkívüli, hogy 103 évig élt erőben egészségben, hanem az, hogy ez alatt a rengeteg idő alatt nem fáradt bele az életbe, hanem az új idők szédületes iramát felfogta, megértette és csodálni tudta.

— Mindennap itt ült a rádiókészülék mellett, de nem azzal a megszokott közönnyel, mint a mai ember, hanem mindég új meg új elámulással a fejlődés és technika eme csodáján. Nagyon szerette hallgatni Pestet. Mikor a napokban a német fegyverkezés hírért hallotta, csak ennyit mondott:

— Sok háborút éltem meg, de a most készülő új háború még nekem is sok lenne, nem szeretném megélni.

A nyolcvanéves fiatalság

Olvasni nem tudott már, mert az utóbbi időben nagyon megromlott a látása, de állandóan felolvastatott magának. Érdekeltek a modern költők is, de azért rendszerint megjegyezte: „Szép, szép, rádiótok, moziatok, repülőgépetek van, de mutassatok egy olyan költőt, akit Göthe mellé lehetne sorozni”. Ilyenkor rendszerint elszavalta kedvenc Göthe-verseit és mi úgy éreztük, hogy a nagymamának igaza van.

— Ezelőtt huszonhárom évvel tüdőgyulladásra volt. Elhívtuk dr. Kis aradi orvost, akit kétségbeesve kérdeztünk, doktor ur, mi baja van a nagymamának?

— Csak az, hogy nyolcvan éves — válaszolta a doktor.

— Doktor ur, ez egy fiatal kor és nem öreg kor — replikázott szellemesen a nagymama, és megint neki volt igaza.

— Milyenek voltak az utolsó napjai? — kérдем.

— Oh, tudta szegény, hogy meg kell halnia és ez nagyon fájt neki, nagyon szeretett volna még élni...

— Sokszor úgy érezte, hogy igazolni kell valamivel az ükunokák előtt, hogy a szokással ellentétben itt él köztünk, élő őszanya a multból, mintegy anakronizmus-mentségül mondogatta:

— Gyerekek, halott az mindég lehet az ember, de élő csak egyetlen egyszer, ezt az alkalmat ki kell használni.

— És olyan jó volt a lelkem, a leányával, aki maga is nagymama, úgy beszélt mindég, mintha még most is gyerek lenne. „Elzike meghalsz, Elzike, én fésüllek meg”.

Sainálom, hogy csak halálában ismertem meg ezt a nagyasszonyt, ezt a modern őszanyát.

Bucsuzom a gyászoló családtól, kilépek megint a sugárzó tavaszba, káprázó szemmel megyek végig a hullámzó déli korzón s akaratlanul is ismétlem magamban: „Halott az mindég lehet az ember, de élő csak egyetlen egyszer”...

W. Rosen Alice.

aki megnyugtatta őt: Sebaj, Domnule Vaida — mondta az illető — magának akkor is, most is igaza van. Akkoriban megtagadta az alkotmányt „de jure” — most felesküdt reá „de facto” és el van intézve a kérdés.

Vaida aradi anekdotájának — enyhén szólva — vegyes sikere volt. Sokan mosolyogtak ugyan, de szerfelett savanyu volt ez a mosoly. Tudja Isten, már itt az volt mindig a szokás, hogy az alkotmányt, melyen az államrend alapszik, az uralkodó és a népképviselő jóváhagyása után „de facto” is és „de jure” is feltétlenül respektálni kell. Vaida láthatólag másként veszi a dolgot, de amint láthattuk, ezen csak — mosolyogni lehet.

Eddig hét halottja van az endrődi véres eseményeknek

Kozma Miklós magyar belügyminiszter személyesen vezeti a vizsgálatot — Allítólag a tömeg fenyegetően lépett fel a csendőrökkel szemben

Budapestről jelentik: Az endrődi incidens halottainak száma hétre emelkedett, mert Kovács Lajos, aki haslövést kapott, mielőtt a gyulai kórház műtőasztalára került, sérüléseibe belehalt. A gyulai kórházban egyébként még négy embert, köztük egy asszonyt ápolnak, akiket Endrőről hoztak be tegnap súlyos sérülésekkel. Kozma Miklós belügyminiszter délelőtt megérkezett Endrőre és azonnal megkezdte a tegnapi események részletes kivizsgálását. Márki Barnabás alispán kijelentette, hogy a vizsgálat adatai szerint Andaházy-Kasnya Béla képviselőjelölt többszöri felszólításra sem tett eleget és nem akart távozni. Sőt vannak tanúk, akik azt vallják, hogy a csendőrpáncsok felszólítására Kasnya azzal válaszolt, hogy előbb másik cipőt húz és majd csak azután megy el.

Délelőtt egyébként az endrődi hatóságok vezetői értekezletre gyűltek össze. A holttesteket valószínűleg délután felboncolják. A sajnálatos eseménnyel a budapesti sajtó hatalmas cikkekben foglalkozik. Endrődön kívül a gyomai választókerülethez Kondoros község tartozik és a kerületnek összesen 11.000 szavazója van. A kerület eddigi képviselője Széőke Antal volt. Amíg a hivatalos vizsgálat eredménye nem ismeretes, csupán a szemtanúk különféle, egymással sokban ellentéző előadása alapján közlik le a tudósítást a lapok. Az „Az Est” azt írja, hogy Andaházy-Kasnya 27 percet késett. Közben a főbíró, ugy sejtve, hogy a képviselőjelölt egyáltalán nem fog megjelenni, kiadta az utasítást a tömeg felszólítására. A tömeg már majdnem teljesen elszéledt, amikor Kasnya Béla autóval megjött és az őt körülvevő csoport között miródjárt agitálni kezdett, hogy várjanak, amíg az új engedélyt Budapestről megkapja. A 8 Órai Újság szerint a tömeg a kivonult lovascsendőröket körülfogta, sokan a lovak farkát cibálták és már-már fenyegetően léptek fel. Hogy azonban ki ingerelte őket a csendőrök ellen, azt még nem derítették ki.

Az Endrődön tartózkodó Kozma belügyminiszter meglátogatta az áldozatok hátramaradottjait. A Pollányi-családnál négy gyermek siratja anyját. A belügyminiszter meglátogatta a gyerekekről és gyorssegélyként száz pengőt hagyott részükre. Ezután Mészáros Gyula családját látogatta meg, majd kijelen-

tette, hogy úgy az áldozatok eltemetéséről, mint a hátramaradottokról gondoskodik. Itt is száz pengő gyorssegélyt hagyott a miniszter.

Az újságírók kérdésére a belügyminiszter kijelentette, hogy a véres események oka az volt, hogy Kasnya képviselő-jelölt nem engedelmességet a hatóságok felszólításának. Vele szemben is megengedhetetlen hangot használt a képviselőjelölt. Kozma ezután kijelentette, hogy az eljárás a törvény betűinek megfelelően folyik le az ügyben.

Betiltották Mécs László estélyét egy erdélyi városban

A rendőrség még azt sem engedte meg, hogy Mécs Careiben mint néző megjelenjék a színházi páholyban

Careiből telefonálja az Aradi Közlöny tudósítója: Mécs László tegnap délután Careibe érkezett és este akarta megtartani előadását. A rendezőség pompás kíséreléssel állított össze és az előadás iránt páratlanul nagy érdeklődés nyilvánult meg. Nemcsak Carei, de az egész környék felvonult és készült Mécs ünneplésére. Careibe érkezett özv. *Ady Lőrincné, Ady Endre édesanyja is.*

Délután a rendőrség közölte az estély rendezőségével, hogy

Mécs László fellépését nem engedélyezi, mert nincsenek rendben az iratai. A rendezők azonnal felkeresték dr. Darabant Miklós polgármestert, aki telefonon összeköttetésbe lépett Bucurestivel, de a belügyminiszterium nem jelentkezett.

Közben este lett és a közönség gyülekezni kezdett. A színház előtti uccarész feketélt az emberektől. A színház azonban zárva maradt, mert a rendezőség úgy határozott, hogy bár a rendőrség megengedte, hogy Mécs fellépése nélkül a műsor többi számait előadhassák, az estélyt nem tartják meg, hanem másnapra halasztják és közben intézkednek Bucurestiben, hogy a szükséges engedély táviratilag megérkezzék.

A Semmitőszék jóváhagyta

a siriai arzénos gyilkosságok értelmi szerzőjének nyolcéves fegyházbüntetését

A misiai női fegyintézetbe szállítják Duma Floricát és két társnőjét — Jogerős a gyilkosságok elítéljének büntetése

Az annakidején nagy port felvert siriai arzénos gyilkosságok ügyének utolsó felvonása folyt le tegnap a semmitőszék előtt. Szerdán délután hirdette ki ítéletét a legfelsőbb semmitőszék a gyilkosságok miatt elítéltek ügyében. Mint emlékeztetés, *Todoroi Istvánné és Pecican Emilia* tíz-tíz évi, *Duma Florica* nyolc évi fegyházát, míg *Borbély Katica* öt évi és *Kovács Ilona* három évi börtönt kapott. A timisoarai tábla teljes egészében jóváhagyta az aradi törvényszék ítéletét, majd az ügy a semmitőszék elé került.

A legfelsőbb bíróságnál jóváhagyták az összes kirótt büntetéseket, míg Kovács Ilona ügyében nézeteltérés keletkezett a minimális büntetés kérdésében. Szerdán ebben a kérdésben is elhangzott a döntés, amennyiben a semmitőszék *Ratescu Constantia* elnöklété-

vel elutasította ebben az ügyben is a semmitőszék panaszát és kimondta, hogy a törvény értelmében a minimális büntetés három év és még az összes enyhítő körülmények alkalmazása mellett sem lehet ennél kisebb büntetést adni. Az aradi törvényszék tehát helyesen ítélt, amikor Kovács Ilonára háromévi börtönt mért.

A jogerős döntés nyomán most már sor kerül a büntetések kitöltésére. A három leg súlyosabb elítélte: *Todoroiné, Pecicané és Duma Florica* a semmitőszéki ítélet Aradra érkezése után nyomban elszállítják a misiai női fegyintézetbe, míg *Borbély Katica* és *Kovács Ilona* az aradi ügyészség fegyházában töltik ki büntetésüket. Ezzel az utolsó aktussal végleges befejezést nyert a siriai arzén-ügy, amelynek elítélte megkezdik megérdemelt büntetésük kitöltését.

A Semmitőszéktől

kéri a Lomási-ügy aktáit az aradi törvényszék, hogy főtárgyalást tűzhessen ki Grünfeld Ede dr. ügyében

Az aradi törvényszék — mint ismeretes — a timisoarai táblától átiratban kérte a megvesztegetés miatt elítelt *Rebreanu* és *Mann* targumuresi pénzügyi ellenőrök bűnyüének aktáit, hogy kitűzhesse a főtárgyalást dr. *Grünfeld Ede*, a Lomási Erdőpar volt ügyészének ügyében. A törvényszék ma értesítést kapott, amely szerint a tábla már továbbküldte az aktákat a Legfelsőbb Semmitőszékhez, hogy a két adóellenőr ügyét letárgyalják és így Bucurestiből kell kérni az iratokat. Az értesítés nyomán a törvényszék most a Semmitőszékhez fordul. Az új helyzet nyomán előreláthatólag elhúzódik Grünfeld dr. vesztegetési bűnyüének főtárgyalása, ami főképpen azért kellemetlen a volt vállalati ügyészre nézve, miután — a táblai döntés értelmében — vizsgálati fogságban kell maradnia a főtárgyalásig.

Amikor a közönség tudomására jutott, hogy az estélyt nem tartják meg, a tömeg a piarista-rendház elé vonult és látni és hallani akarta Mécs Lászlót. Küldöttség ment a rendházba és arra kérték a költőt, hogy jelenjék meg az ablakban és szóljon néhány szót, hogy hallják a hangját.

A rendház vezetősége azonban el akarta kerülni az esetleges tüntetést, ezért *Komlóssy András* piarista tanár megjelent az ablakban és közölte a közönséggel, hogy Mécs nem mutatkozhatik. A közönség erre széteszlott.

Ma reggel a rendezőség úgy határozott, hogy amennyiben az engedély nem érkezik meg — délig nem is érkezett meg — az estélyt Mécs fellépte nélkül is megtartja és a költő mint néző jelenik meg az egyik páholyban. A rendőrség azonban mára már más gondolt és közölte, hogy

ahhoz sem járul hozzá, hogy Mécs László, mint néző jelenjék meg a színházban,

ha azonban estig megjönne az engedély, úgy nem gördit akadályt Mécs fellépte elé.

CENTRAL

Slágerfilm!

Asszony, vadállat és erény

Clark Gable, Myrna Loy, William Powell

CORSO

Premier!

Jegyelövét!

KIS DORRIT

Dickens regénye filmen.

Főszerepben: *Anny Ondra.*

URANIA

Jön!

Lehár operettje:

A vig özvegy.

Jeanette Macdonald, Maurice Chevalier.

SELECT

Premier!

Jönnek a tengerészek!

Vigjáték. Főszerepben:

James Cagney, Gloria Stuart.

SZINHÁZ — MŰVÉSZET

Katherine Hepburn meghöveztette magát, hogyan elvegye a »stunds«-októl a kenyeret

Hollywoodból jelentik: A híres amerikai filmvárosban óriási megbotránkozást keltett Katherine Hepburn, az ismert filmdiva egyik cselekménye, amely nem a legjobb megvilágításba helyezi a túlságosan pénzéhes filmszínésznőt.

Amint ismeretes, az amerikai filmszakmában dolgozik egy csomó szerencsétlen vállalkozó szellemű egyén, akiknek „stunds” a nevük. Ezek azok a dublőrök, akik életük kockázatával helyettesítik a híres filmszínészt vagy primadonnát, amikor a filmben olyan jelenetekre kerül sor, amelyeknek felvétele életveszedelemmel jár. Körülbelül 98 stunds dolgozik jelenleg Hollywoodban és ezek között csupán négy nő. Noha ezek a szereplők általában életükkel játszanak, nem valami jól keresnek. Egy veszedelmes boxmeccsben való részvételért mindössze 25 dollárt kapnak, egy autóbűszítőkészítésben való részvétel aránya ötven dollár, a vizalatti harc 75 és ha valaki leugrik a mélységbe minden megkezdett százméteres filmdarabért száz dollárt kap. Legtöbben azonban a repülőgép-felvételnél pusztulnak el. Érdekes, hogy ezek a valóban rendkívül életveszélyes jelenetek nem is túlságosan hatásosak a vásznon.

Rendkívül tragikus eset jelezte a közelmúltban, hogy milyen veszélyben forognak általában e jobbsorsa érdemes „stunds”-ok. Az egyik filmfelvételnél ledobtak egy nőt a magas toronyból a vízbe. Kezét és lábát összekötözték. Arról gondoskodtak, hogy meg ne fulladjon, de mivel a jelenetet többször meg kellett ismételni, a szerencsétlen nő a többször hideg vízbe való esés folytán tüdőgyulladászt kapott és néhány nap múlva meghalt. Ily körülmények között érthető, hogy a híres filmsztárok e fajta veszélyes esetekben „stunds”-okkal helyettesítik magukat, akiknek

díjazásához is hozzájárulnak.

Az egyedüli kivétel e szokás alól a híres amerikai filmsztárok közül Katherine Hepburn, akit zsugorisága még attól is visszatartott, hogy dublőzt szerepeltessen maga helyett. Egyik legutóbbi filmjében szerepe szerint sztrájkolók közé kerül Katherine Hepburn, akik azután megkövezik. Erre a jelenetre kellett volna egy dublőz, de a zsugori filmdiva rátört a szegény női „stunds” kenyerére és jelenetet. Így is történt. A sztrájkolók azon-

KATHERINE HEPBURN

ban úgy megdobálták kövel a filmprimadonnát, hogy két hétig ágyban feküdt a nagy jelenet után. A „stunds”-ok körében nagy örömet keltett Katherine Hepburn esete.

— Jól megjárta — mondták a kárörvendők. — Meg akart fosztani kenyerünkötől, már pedig a megköveztetés a mi kenyerünk, nem pedig a primadonnáé.

Elkészült Reinhardt első amerikai filmje

A „Szentivánéji álom” egyidőben kerül a newyorki közönség elé moziban és színházban

Hollywood nevezetes hírrel szolgál: elkészült Reinhardt Miksa rendezésében a „Szentivánéji álom”-film, amely sokkal hosszabb ideig készült és sokkal több pénzbe került, mint ahogy azt a Warner-gyár urai tervezték.

A hatalmas film utolsó felvételei már véget értek, most már csak a „vágás” van hátra és a beavatottak szerint Reinhardt első amerikai monstre-filmje mind művészeti, mind technikai szempontból tökéletesen sikerült alkotás. Lesz egy nagy meglepetése, amiről eddig még sohasem volt szó: a film elejétől végig színes.

Az a terv, hogy a „Szentivánéji álom”-filmet Newyorkban mutatják be először, valószínűleg már március végén, legkésőbb április első felében. És a filmbemutatónak lesz egy külön „attrakciója”: a film előadásával egyidőben Newyork egyik színházában kezdik meg az amerikai Reinhardt-körutat a „Szentivánéji álom” előadásával.

Ilyenformán a newyorki közönség egyszerre láthatja majd a shakespearei tündérajátékot Reinhardt rendezésében inoziban és színházban és módja lesz a kétféle rendezést összehasonlítani.

* Az aradi Városi Színház műsora. Hétfőn, 25-én d. u. 5 és este fél 9 órakor: En és a kisöcsém. — Kedden, 26-án: este fél 9 órakor: En és a kisöcsém. — Szerdán, 27-én este fél 9 órakor: Viki. (Premier). — Csütörtökön este fél 9 órakor: Viki. (Másodszor). — Péntek este fél 9 órakor: Viki. — Szombat délután 5 és este 9 órakor: Viki.

* Ma kezdte meg a színház pénztára az „En és a kisöcsém”, valamint a „Viki” előadásának jegy-

KERPEL könyvtár vezet! Havi díj 40 lej.

árusítását és örömmel állapítható meg, hogy a közönség érdeklődése az előadások iránt szokatlan módon nyilvánul meg, mindenki igyekszik idejében jegyről gondoskodni. Az „En és a kisöcsém” sikere a régi színház: estékre emlékeztet, még akkor is ritka volt, ha egy darab 15 telt ház után fokozott mértékben vonzotta a közönséget. A másik újdonság: a „Viki” nagy szenzációs darab iránt természetesen szintén nagy az érdeklődés.

Március 24., vasárnap délután 5 órakor Szömörkényi Magda és Vas Boriska

táncdélutánja a Városi Színházban. Olcsó helyárak!

Jegy-elővétel a színházi pénztárnál d. e. fél 11—1-ig és d. u. fél 5—fél 7-ig

Álarcos banditák kétmilliót raboltak el és agyonlőtték a pénztárnokot a chilia-noua-i Bessarabiai Bank fiókjában

Galatiból jelentik: Chilia-Noua városban vakmerő kasszarablást követtek el tegnap este. A Basarabia Bank itteni fiókjába hét álarcos rabló hatolt be abban a pillanatban, amikor Curtiv György pénztárnok a kasszát be akarta zárni. A rablók felszólították, hogy a pénzt adja át és amikor a pénz-

Grock operettet ír

*

Grock a világ legjobb zenebohóca és ebben a nembn egész különleges produkciókat végez. Az a jelenete, amikor különböző zeneszámok után, elképzelhetetlenül bamba arccal megkérdezi: Warum? — Pourquoi? — Why? — Per ché? — mindenütt, ahol felépett, frenetikus sikert hozott számára. Grock három évvel ezelőtt tönkrement s akkor egyideig visszavonult a szerepléstől. Grock most újból Párisban van. Kint, a külvárosban, egy kertes villában lakik a családjával. A rácsos ajtón cédula van, amely figyelmezteti a látogatót, hogy: „Vigyázat! A kutya harap!” A villában együtt találom az egész család. Itt van a bohócok királya, a felesége, Grock édesanyja, itt ül az egyik széken Freddy, egy okos szemű kis majom, mogyorót csemegézve és itt van végül M. E. Seylis, aki „Eon lovag” címmel operettlibrettót írt, ehhez a librettóhoz írt zenét Grock.

— Anyámnak most volt a 92.ik születésnapja — mondja Grock — s azért jöttem vissza Párisba, hogy ezt a napot vele tölthessem. Egyébként dolgozom Seylis operettjének megzenésítésén, amivel rövidesen kész leszek. De ennél a művemnél sokkal fontosabbnak tartom egy másik operettemet, amely egészen új zsánerű lesz.

— Ön is játszik majd ebben az operettnben? — Igen, még pedig három különböző szerepet fogok alakítani benne. Teljesen újszerű lesz a darab, új a témája, s egész újfajta rendezésben is kerül színre... Mivel én játszom a főszerepet, néhány „zenebohóc”-számot is illeszttek bele...

Grock hirtelen elhallgat, egy üveg brandyt és poharakat hoz és megkínál.

— Valódi brandy, — mondja — Svájcból hoztam...

A brandy tényleg kitünő, de azért nem feledkezem meg látogatásom céljáról és újabb kérdéseket teszek fel. Grock a zongorához ül. Odamegyek én is a zongora mellé. Felette, a falak tele vannak fényképekkel, szallagos koszorúkkal, emlékekkel. Egy csomó illusztris ember fényképe, dedikációkkal. Hirtelen feltűnik most egy ismerős arc: összehuzott szemek, kis bajusz, — semmi kétség, a német birodalmi kancellár arcképe, amint azt az aláírás is tanúsítja: Dem Meister des Humors, Adolf Hitler.

— Igen, Hitlertől kaptam... Volt alkalmam előtte is játszani... Ami az operettemet illeti: nem tagadom, nagy sikert várok tőle. Két év óta visszatartottam minden ajánlatot, hogy teljesen ennek a munkának élhessek és megkísérlejem ezt a kicsit lejárt műfajt új alakban ujjíteremteni... Meglepetés lesz ez a darab és meg vagyok róla győződve, tetszeni fog a közönségnek. Már több színtigazgatóval tárgyaltam, de végleges megállapodást még egyikkel sem kötöttem. Annyi azonban bizonyos, hogy nemsokára színre kerül Párisban...

VÁROSI SZINHÁZ

Minden II-ik jegy ingyen

Március 25. hétfőn este fél 9 órakor

Március 26. kedden este fél 9 órakor

„En és a kisöcsém”

Slázer operette.

Március 27-én, szerdától mindennap

itt először.

Premier.

„VIKI”

Enekcs, táncos operette.

Jegyek már kaphatók.

HIREK

Virágcsodák világhiállítás

Köröskörül lázasan fegyverkeznek minden állam, napról-napra újabb engedményeket könyvelnek el a Népszövetség végnélküli könyvében a fegyverkezések terén, az ágyugyarak részvényesei ma Nizzában, holnap a georgiai partokon vásárolnak egy-egy kéjlakot.

Ezalatt az Északi tenger partján s a Zuidi től ellopott szüz ugaron, sirályok sikongatása mellett vágja kapáját a porhanyó földbe a holland paraszt s esküre emelt, de lefelé fordított kétujjával helyet tur a virágpalántának a holland kertész.

Tavaszi fakadtával napról napra változószínű virágpalántát borítja a mezőt. A városban minden asztalon virág díszlik, minden kirakatban virág tarkítja a közszemlére kitett árut, munkavégeztével pedig száz ember közül kilencvenkilenc egy percen megáll az uccsarkon s kiválaszt egy csokor virágot.

Mióta divatosá vált a válságról beszélni, válságos helyzetbe került a virág is. Hiszen a kínai falnál is merevebben állnak az új vámfalak, tiltó intézkedések s évenként többszáz kocsiakomány virág jut ugyanolyan sorsra, mint a braziliai kávé vagy a dán ökör: megsemmisítik anélkül, hogy valakinek öröme telne bennük.

Eppen ez a „virágválság” érlette meg a hollandiai virágtermelők szövetségénél azt az elhatározást, hogy a virágmezők központjában fekvő vácska, Hécmstede kellős közepén egy oly nagy szabású „virág-világhiállítást” rendezzenek, amelyre még nem volt példa.

Hatvan hektárnyi dombos területen a holland építőművészet egyik legszebb remekét építették fel, hatalmas ivelt csarnokot, stílyzást virágoszlopokkal, apró parasztházakat, néplakásokat telepítettek oda s köröskörül, domboldalon, ják árnyékában ezerszínű virágokat szórtak szerteszejjel.

A pompázó virágok ezerszínű kertjében kellene összehívni tanácskozásokra azokat, akik kezében ma a világ sorsa nyugszik, akik a jövő háborúját készítik elő — szebb és jobb ügyhöz méltó szorgalommal. Talán megragadja az ő lelkiüket is a szépségek varázsa és belátják, hogy ezt a sok csodát mégis kár volna elpusztítani bombákkal, mérgek, gázokkal és a haditechnika más szörnyű vívmányával, amelynek célja — elpusztítani mindent, amit természet és emberi munka szépnek teremtett...

— **CSÖKKENŐ HÖMÉRSÉKLET.** Nyugati szél, keleten némi felhősödés, a hőmérséklet kissé csökken.

— **Hajókatasztrófiák.** Constantából jelentik: A kikötőbe érkező hajók kapitányai elmondották, hogy a Földközi-tengeren napok óta szokatlanul erős vihar dühög. Az egyik gőzös SOS jeleket fogott fel, amelyeket egy orosz hajó adott le, de a nagy vihar miatt segítségére nem siettek. — Ma reggel a braillai kikötőben az „Ovidiu” nevű vontatógőzös összeütközött a „Pindaris” uszályhajóval. A két hajót az elsüllyedéstől csak az azonnal fogamatositott munkálatok mentették meg, de így s órákon át tartott, amíg a hajókat biztonságba helyezték. A betóduló víztömeg nagyértékű árut semmisített meg.

— **Moisi állapota válságos.** Bécsből jelentik, hogy Moisi, a hírneves színművész napok óta súlyos beteg és a múlt éjjel rosszabbodás állott be, úgy, hogy állapota válságossá lett.

— **Meghalt gróf Bethlen Pál.** Csajró jelentik: Kedden délután 3 órakor 85 éves korában meghalt Bethlen Pál gróf, köztiszteletben álló földbírtokos. Az elhunyt az impériumváltozás előtt élénk közéleti szerepet vitt. Szolnok-Doboka vármegye főispánja volt és mint ilyen az egész vármegye szeretetét és közbecsülését vívta ki. A háború óta visszavonult a politikától és mint a Mezőgazdasági Bank igazgatósági tagja fejtett ki közgazdasági tevékenységet. Sógora volt Tisza István grófnak és nagybátyja gróf Bethlen Györgynek, a Magyar Párt elnökének. Halálát fia, gróf Bethlen László, a Központi Hitelszövetkezet ügyvezető igazgatója és előkelő rokonság gyászolja. Temetése pénteken délután lesz. A koporsót Bethlenbe szállítják és az ottani családi sírboltban helyezik örök nyugalomra.

— **Lángokban áll egy prutmenti város.** Iasi-ból jelentik: A helyi hatóságokat értesítették, hogy a Prut mentén fekvő Targul-Sculeni városka ma reggel óta lángokban áll. Az összes hatósági vezetők a helyszínrre siettek. A tűzvész az egyik városi tanácsos házában keletkezett és délelőtt 10 óráig 60 gazdaság és 30 gabonarejtár vált hamuvá. A környékbeli tűzoltóságok kivétel nélkül a helyszínen dolgoznak, a tűz azonban teljesen tombol.

— A Magyar Párt oradeai tagozata titkózó nagygyűlés összehívását sürgeti. A Magyar Párt oradeai tagozata hétfőn választmányi ülést tartott Markovics Manó elnöklete mellett. A választmány foglalkozott az utóbbi időben tapasztalt kisebbségi sérelmekkel. A választmány kimondta, hogy a sibíri és dévai tagozatok erélyesebb állásfoglalását elvileg magáévá teszi, a részletek megtárgyalása végett azonban szükségesnek tartja az országos központi intézőbizottság és az országos nagygyűlés összehívását, hogy ezen a nagygyűlésen titkózzanak az újabb kisebbségi sérelmek ellen.

— **HIRDETŐFELENK,** akik lapunk vasárnapi számában hirdetni akarnak, küldjék be hirdetéseiket legkésőbb szombat délután 6 óráig a főküldőhivatalunkhoz. Csak ebben az esetben garantálhatjuk a hirdetések jó elhelyezését.

Itt a „lift-repülőgép”

Londonból jelentik: Della Cierwa, a híres repülőgépkészítő előadta az angol királyi légügyi társaság előtt tartott felolvasásában, hogy 18 havi munka után sikerült olyan gíroszkoprendszerű repülőgépet szerkeszteni, hogy a legcsekélyebb nekifutás nélkül felvonó-gép módjára, teljesen függőlegesen repülhet fel s ugyancsak függőlegesen szállhat le. A „felvonó-repülőgép” különösen a városi repülés terén nagy jelentőségű, mert nincs szüksége repülőterre.

— **Gázrobbanás borzalmas hatása.** Berlinből jelentik: Breslauban tegnap reggel az egyik ház pincéjében gázrobbanás történt. A robbanás ereje olyan hatalmas volt, hogy a ház összeomlott. Egy asszony szörnyethalt és hat személyt súlyos sebesülésekkel huztak ki a romok alól.

**OLVASSA
és CSODÁLKOZZÉK!**

195

lelőrt **195** ad most

SZENTGYÖRGYI

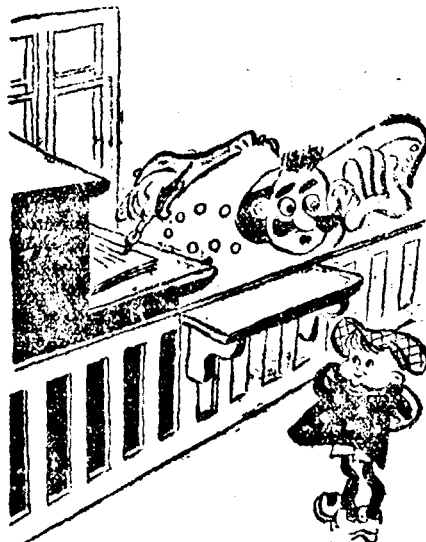
VALÓDI FRANCIA DIVATSZÖVETET
MINDEN SZÍNEN (130—140 cm. szélesség)

**KOMPLÉRA,
KOSZTUMRE,
RUHARA**

vegyen Ön is belőle, mert ezt a rendkívül előnyösen beszerzett tétel árut, napok alatt el fogják kapkodni.

— **Két nap alatt kinyomozta az aradi rendőrség egy gradistei lopás tetteseit.** Vakmerő tettesek — mint azt megirtuk — kifosztották Tuco Julianna magánzónó lakását. Az aradi rendőrség detektívjei dícséretes gyorsasággal előállították a rendőrségre Muntean József, Kovács Péter, Novák Gizella és Lakatos Julis cigányokat, akiket a lopással gyanúsítanak. Az előállítottak tagadják, hogy részük van a közel 10.000 lej értékű holmi ellopásában, de több szemtanu vallomást tett, akik látták a cigányokat a lakásból lopott holmival eltávozni. Átkísérték őket az ügyészségre.

Bürokrácia

— **Mi a neve?**
— Kovács Petike
— Nős, vagy nőtlen...?

Eltemették

Mayer Ker. János aradulnoui apátplébánost

Pacha Agoston dr. megyéspüspök megható gyászbeszéde

Nagy részvét mellett helyezték örök nyugalomra Mayer Ker. János aradulnoui apátplébánost. Az aradulnoui római katolikus templom hajójában állították fel az aradulnouiak szeretett plébánosának koporsóját. Az egyszerű koporsót szinte teljesen elborították a hívők által utolsó üdvözlésként küldött koszorúk, virágok. A koporsó tetején az elhunyt imakönyvét, misejelvényét és apátfővegét helyezték el. Már az ebédutáni órákban zsufolásig megtelt a templom gyászoló hívőkkel, akik elhunyt papjuk lelkiüdvéért fohászokdáltak. Az aradulnoui üzletek sorba huzták le redőnyeiket, itt mindenki gyászolja az elhunyt apátplébánost, aki két évtizeden keresztül áldásos működést fejtett ki. Aradról is igen sokan jelentek meg a temetésen. A minorita-rend vezetőin kívül ott volt Parecz Béla dr., a Magyar Párt elnöke. Az aradi Minorita-rendházat Lakatos Ottó dr. plébános, Iványi Kázmér, Horváth Lajos, Cseteczán Lajos és Szócs Didák szerzetesek képviselték. Kivonultak az összes katolikus egyesületek. A Jézus Szent Szive, az Oltáregyesület, a Kolping-legényegylet Hentschel István elnökkel az élén, a zárdák, a katolikus főgimnázium Fischer Aladár igazgató, Göbl Alajos, Firneisz György, Blédi Géza és Hajós Géza tanárok vezetésével. A községi előjáróság képviseltette magát, ugyancsak a görög keleti egyház. Az önkéntes tűzoltó egyesület néhány tagja díszországon állt a koporsó körül. Az aradulnoui énekkaron kívül az aradi templomi énekkar is megjelent.

Pontban négy órakor jelezték, hogy megérkezett dr. Pacha Agoston megyés püspök, aki értesítést küldött jövele előtt, amelyben jelezte, hogy ő temeti Mayer Ker. János apátplébánost. A templom kapujában tizennégy fehérruhás leányka fogadta a püspököt, aki elé kivonultak a temetésen résztvevő és a megye minden részéből idesereglett papok, számszerint negyvenen.

A püspök kíséretében Siebig Frigyes úpovai plébános, pápai kamarás és Willjung Mihály püspöki titkár jelentek meg. Dr. Pacha Agoston a templomba érkezésekor magára öltötte püspöki jelvényeit, felvette püspöki süvegét, majd csendes imába mélyedt. Közben felharsant az orgona és az aradulnoui templomi énekkar imába kezdett.

Rövid ima után Pacha püspök beszentelte a koporsót, majd negyven pap ajkán csendült fel a „circumdedertunt...” Az impozáns gyászszertartás után Pacha Agoston dr. megyéspüspök mondott nagyhatású németnyelvű gyászbeszédet. A püspök arról beszélt, hogy egy héttel ezelőtt misszió volt Aradon, amit Mayer Ker. János kezdeményezett és a rendezés nehéz munkájának nagyrészt — ugyancsak ő végezte. Az apátplébános már akkor beteg volt, de mint harcos a fronton, végezte feladatát, utolsó percéig áldásos tevékenységet folytatott. A püspök szólt a hívekhez Mayer Ker. János nevében. Elkészönt a hívőktől, az egyesületektől, amelyeket olyan nagyon szeretett, az énekkaroktól és zenekaroktól, amelyekkel olyan szívesen és sokat foglalkozott. Végül kérte a hívőket az apátplébános nevében, hogy hagyják útjára, ahol az örök pihenés vár rá. Beszéde további részében a püspök a hívők nevében bucsuztatta a dédelgetésig szeretett apátplébánost, akinek emléke örökre élni fog hívei között.

A püspöki bucsuztató alatt, mindenki könnyezett. Az egyszerű keresetlen szavak mélyen meghatották a gyászolókat. A beszéd elhangzása után a koporsót a gyázhintón helyezték el és a menet megindult az aradulnoui temető felé. A kilométeres gyászmenet élén zenekar haladt, majd a különböző egyesületek, a papok hosszú sora, a gyászhintó, gyászoló családtagok és a hívők ezernyi tömege következett.

A temetőben Schuster Tamás livádai plébános, Ugrin Vichentie iskolaigazgató, dr. Hemmen János, az aradulnoui egyházközség elnöke, valamint Petz Ferenc községi bíró bucsuztatták az elhunytat.

— **Az 1913-as ifjak behívása.** Az aradi II. kerületi rendőrség ezuton hívja fel mindazon hadköteles, 1913. évi születésű ifjakat, akik a II. kerületben születtek, hogy katonai behívóik mielőbbi átvétele céljából haladéktalanul jelentkezzenek a II. kerületi rendőrségen.

— **Ma az alanti gyógyszerárak tartanak éjféli szolgálatot:**

ROZSNYAI: Piata Avram Iancu.
FÖLDES: Str Eminescu.
KÁRPÁTI: Bulevardul Regelo Ferdinand

Hatmillió lejes deviza-visszaélést lepleztek le Bucarestiben

A Banca Nationala feljelentette az egyik fővárosi nagyvállalatot

Bucurestiből jelentik: A Banca Nationala feljelentést tett a bucuresti-i „Internationalei” vállalat ellen, amelyet nagyarányú devizavisszaélésekkel vádol. A feljelentés szerint, fiktív módon a vállalat 67 ezer pengőt adott el igazgatójának, ami körülbelül két millió lejnek felelt meg, azon célból, hogy az igazgató a valutát az országból kicsempészhesse. Az Internationalei — mondja továbbá a feljelentés — nagymennyiségű pengőt, svájci frankot, francia frankot, dinárt, csehkoronát, márkát, dollárt, lévát és schillinget halmozott fel külföldön, összesen körülbelül négy millió lej értékben és ezekkel az összegekkel a Banca Nationala tudta és beleegyezése nélkül díszponált. Az ügyészség a feljelentést a vizsgálóbírónak osztotta ki, aki lefoglalta a vállalat könyveit és bevezette az ügyben a büntügyi vizsgálatot.

— Duisberg Károly dr. főkos kormánytanácsos, az I. G. Farbenindustrie igazgatóságának elnöke, 74 éves korában Berlinben meghalt. A régi liberális gazdaságpolitikának egyik elharcosa távozott vele. Három évvel ezelőtt ugyan csatlakozott a nemzeti-szociálista irányzathoz, de ezt minden bizomnyal nem köhnyű szívvel tette, mert fellegása szöges ellentétben állott a nemzeti-szociálisták világszemléletével. A gondjaira bízott óriási érdekek mellett azonban nem tehetett mást. Duisberg szegény tanári családból származott és maga is a tanári pályára készült. Amikor a berlini egyetemen vegyészdoktori diplomáját megkapta, körülményei arra kényszerítették, hogy azonnal állást vállaljon. Belépett a „Farbenfabriken vorm. Friedrich Bayer & Co.” elberfeldi gyárába, ahol a fiatal vegyész kiváló képességeit hamar felismerték. A Bayer-gyár laboratóriumában Duisberg rendkívül értékes találmányokat dolgozott ki a kátrányszínek előállítására terén és ezekkel a német festékkémiai iparnak vitatlan vezető pozíciót biztosított a világpiacra. Hárminckötéves volt, amikor vezérigazgatója lett a Bayer-műveknek. Igazi karrierje tulajdonképpen 1904-ben kezdődött, amikor a német kátrányszínezőgyárakat: a Badische Anilin- és Soda-fabrikát, a Farbwerke, vormals Meister Lucius und Brüning és az Agfa-t érdekközösségbe tömörítette. Ebből az érdekközösségből nőtt ki a háború után, 1925-ben nemcsak Németország, de talán a világ legnagyobb kémiai trösztje, az I. G. Farbenindustrie. Duisberg későbbi jobboldali orientációja személyi szempontból nem vezetett eredményre, mert 1933-ban — mint nem tagját — lemondásra kényszerítették. Duisberg, akinek vagyonát több száz millió márkára becsülik, ekkor visszavonult a magánéletbe. Egyetlen fia, aki Fritz Achat néven színész, tudvalevőleg megvette Reinhardt berlini színházait, de vállalkozásaival hamar megbukott.

— Eisele Józsefné temetése. Ma délután három órakor Aradul-Noun helyezték örök nyugalomra Eisele Józsefnét, a tragikus körülmények között elhunyt úriasszonyt. A temetésen rengetegen jelentek meg és igen sok koszorút helyeztek el az úriasszony ravatalán. A gyászszertartást Klug Ferenc aradul-noui kápián végezte.

— Venus—Unirea-Tricolor 5:1 (2:0). Bucarestiből jelentik: A Venus—Unirea-Tricolor mérkőzésen 2500 néző előtt a Venus győzött 5:1 arányban. Félidő: 2:0.

— Étvágytalanságnál, gyomorhurutnál, gastrikus láznál, bélrekedésnél, emésztési renyheségnél, anyagcserezavaroknál, csalánkiütésnél és bőr viszketésnél a természetes „Ferenc József” keserűvíz rendbehozza a gyomor és a belek működését s megszabadítja a testet a felgyülemlett rothadó anyagoktól.

— A nyelvvizsga eredménye nem ok arra, hogy a tisztviselőket fegyelmi elé állítsák! Dejről jelentik: Érdekes döntést hozott a deji törvényszéken összeült megyei fegyelmi bizottság, amely elé az itteni kisebbségi közigazgatási tisztviselők kerültek, akiknek román nyelvbéli tudását a nyelvvizsgán elégtelennek ítélték. A Bodea dr. törvényszéki bíró elnökletével összeült fegyelmi bizottság, melynek döntenie kellett volna az elbukott tisztviselők sorsa felett: az ügyben dönteni illetéktelennek mondta ki magát. A bizottság arra az álláspontra helyezkedett, hogy a román nyelvből való elégtelen vizsgaeredmény nem ok a fegyelmi elé való állításra!

Francia leleplezés a német fegyverkezésről

„Bármikor 100 hadtestet állíthat harcra Németország”

Feltűnést keltő cikket közöl a „Gringoire” című francia folyóirat a német fegyverkezésről. A lap kijelenti, hogy Németország — az összes jelek szerint — nem defenzív, hanem támadó háborúra készül. Ezt bizonyítja, hogy a német kormány a Rajna-vidéken kiépítette az autótutakat, hidakat építettett Duisbergnél, Langenfeldnél, Ludwigshafennél, Spire-nél, Emmerich, Urdingen, Neuwirth és Rudesheim városoknál. A hadianyagok leszállítására — mondja továbbá a lap — utakat építettek. Az utóbbi években 25 ezer kilométer rendes és 7000 kilométer autótutat épített — Franciaország felé.

A Reichswehr hatalmas nehéz tüzérséggel rendelkezik, míg a repülőgépipítés is nagy méreteket öltött. A békeszerződést — mondja a folyóirat — oly módon játszották ki, hogy olyan polgári repülőgépeket építettek, amelyeket csekély változtatással hadicélokra lehet felhasználni. Így tehát az utasszállító gépek tulajdonképpen mind hadigépek. Németországnak ötven repülőtere van, dacára annak, hogy a békeszerződések csak tizenhatot engedélyeznek. Száz repülőgéppel rendelkezik a német hadvezetőség, amely csak az utóbbi időben 1500 gépet építettett. A gépek motorjainak nagy-

részét — egy angol gyár szállította. Összesen négyezer hadigéppel rendelkezik Németország és nyolcezer olyan pilótával, akit hadiiskolában oktattak. A német hadvezetőség számítása szerint, ezzel a repülőparkkal napi kétszáz tonna bombával árasztathatják el Páris és a többi francia nagyvárost.

A német hadügyminisztérium, — mondja a továbbiakban a cikk — a tankok nagy tömegét is beszerezte. Három év óta a német ipar — hadicikkeket gyárt. Felsorolja a gyárakat is: Kruppék, Rheinmetal, Daimler, Busing, Bochimer-Verein, Polte, azonkívül a suhli, karlsruhei, genschowi, reinsdorfi s premitzi gyárvállalatok a német fegyverkezés céljait szolgálják. Azonkívül az élelmiszerellátás is nagyobb apparátussal történik, mint a világháború előtt. Németország jól előre hatalmas készleteket halmozott fel, a vegyigyárak pedig a mérgezőgázok tömegét gyártják.

— Abban a percben, amikor a német kormány akarja — fejezi be cikkét a lap — száz hadtestet állít harcra és szállítja új utakon azon ország felé, amelyet meg akar támadni.

A „Gringoire” cikke a mai feszült helyzetben nagy feltűnést keltett.

Francia lapok támadása a Vaida-propaganda ellen

Német propagandának tulajdonítják a faji mozgalmakat — Maniu a nemzeti-parasztpárt elnöke lesz

A Dimineata mai száma a kisebbséges mozgalmakkal foglalkozva, a párisi Journal des Debats egyik legutóbbi érdekes cikkét idézi. A cikket Maurice Pernot, a neves francia közíró írta és ebben arra utal, hogy a hitlerista, faji alapon mozgó propagandának tudható be, hogy Romániában is olyan intézkedések tapasztalhatók, amelyek faji szükségességekre hivatkoznak. Megemlíti a francia publicista, hogy Romániában nemrégiben életbe léptették a nemzeti munka védelméről szóló törvényt, amelynek rendelkezései alkotmányos alapokon nyugodtak. A törvény végrehajtási utasításai azonban már nem csak román állampolgárok és idegen állampolgárok között tesz különbséget, hanem a faji eredet iránt is érdeklődik.

„Vajon ez tisztán belpolitikai probléma? — teszi fel a kérdést a Journal des Debats. — Nem! A kisebbségek védelméről van szó, amelyért az 1919-ben megkötött szerződéseket aláíró összes hatalmak felelősek.”

Maurice Pernot cikkét azzal fejezi be, hogy a faji gondolat terjedése Németország propagandájának tudható be.

Az Echo de Paris is foglalkozik Vaida programjával. Megállapítja, hogy Vaida elképzelései ellentétben állnak az 1923-ban megkötött nemzetközi szerződéssel, amely a román alkotmányt respektálva, nem fajokat, hanem állampolgárokat helyez védelem alá.

Vaida hívei pénteken Sinaiában tanácsko-

— Megnyílt a Szömörkényi—Vas vasárnapi táncdelutánjának elővétel pénztára. Általánosan nagy érdeklődés nyilvánul meg Szömörkényi Magda és Vas Boriska vasárnap délutáni táncdelutánja iránt, amely előreláthatólag a legteljesebb siker jegyében fog lefolyni. A fiatal művészlányok lényegesen leszállított, olcsó helyárak mellett tartják meg táncdelutánjukat. A jegyeket a mai naptól kezdve árusítják az színház elővételi pénztára délelőtt fél 11—1, délután fél 5—fél 7-ig.

— Elveszett az aradul-noui uton egy színes retikül, amelyben Fancsik Rozália névre szóló személyazonossági és állampolgársági igazolvány volt. Az esetleges megtaláló adja le a ránevezett illetékesnek az aradi rendőrségen.

zást tartanak és ezen a volt miniszterelnök is résztvesz. Ezen a tanácskozáson előreláthatólag lefektetik az új párt alapjait. A jövő héten megjelenik az új párt hivatalos szócsöve is.

A Tempo szerint bizonyos események következtében Maniu Gyulát előreláthatólag új-zól megválasztják a nemzeti-parasztpárt elnökének.

Töredelmes vallomást tett a darai esperes gyilkosa

Lapunk hasábjain beszámoltunk arról a megrendítő gyilkosságról, melynek áldozata Darai község nyugalmazott esperese: a 74 éves Surányi Károly. A lefolytatott nyomozás kiderítette, hogy a gyilkos Halászy László, Dara községbeli nagygazda, aki előre megfontolt szándékkal ölte meg a védtelen öreg urat, aki egész vagyonát a Halászy-családra iratta, azzal a kikötéssel, hogy őt, magános öregembert haláláig eltartsák. A halál azonban nem következett be olyan hamar, mint azt a Halászy-család remélte, s így Halászy László erőszakos beavatkozással ölte meg azt, aki a falu legvagyonosabb emberévé tette. A nyomozás folyamán a gyilkossal rekonstruáltatták a gyilkosságot. Halászy László a legnagyobb lelki nyugalommal mutatta meg, hogyan tapasztotta be bal kezével az öregember száját és hogyan ütötte jobb keze öklével, míg csak élet volt benne.

A faluban nagy izgalommal tárgyalják a gyilkosság részleteit és várják a törvényszék ítéletét.

— A nagyvárosok szokásai szerint az arad-városi egyesült mozika „Vig özvegy” c. film világsikere után, itteni vetítése alkalmával ünnepi bemutató-estét rendeznek. Ezen elhatározás is mutatja, hogy az egyesülségből a város közönsége is hasznot élvez. 1431

— A PECICAI ÁLLATVÁSÁR 1935. március 23-án, a kirakodó vásár 1935. március 24-én tartatik meg.

— Gyomor- és helmegbetegedések legújabb módszere diétás gyógykezelése igen eredményesen a Svábhegyi szanatóriumban (Budapest), mert a nagyszerű klíma, pompás hegyi levegő, napfény erőteljesen fokozza a szervezet gyógyhatását.

SPORT KÖZLÖNY

Zelenák II. felzárkózott Glasz mellé a nemzeti bajnoki góllövő-listán

A kerületi bajnokságban Fritz továbbra is listavezető

Ugy a nemzeti bajnokságban, mint az aradkerületi elsőosztályú bajnokságban vasárnap teljes fordulóit játszottak a csapatok. A nemzeti bajnokság hat meccsén összesen 31 gólt értek el, tehát mérkőzésenként átlagban öt gól esik. Zelenák II. két góljával behozta az egy gólt rugó Glasz előnyét és most a két Chinezul gólzsák együtt áll a góllövő lista élén.

A kerületi bajnokságban vasárnap a döntetlenek napja volt. Itt összesen 21 gólt értek el a csapatok, vagyis átlagban alig többet, mint négyet. Fritz biztosan tartja a vezetőhelyet, de két-két góljával Mihók és Illin is feljebb kerültek. A két listát alább adjuk:

Nemzeti bajnokság:

12 gólos: Glasz, Zelenák II. (Chinezul).
11 gólos: Dobai (Ripensia), Bodola (CAO).

9 gólos: Schwarz (Ripensia), Volodea (Venus). Matei (Crisana).
8 gólos: Lakatos (Crisana), Ciolac (Ripensia).

7 gólos: Niculescu (Unirea-Tricolor), Attila (CFR), Colea Valcov (Venus).

6 gólos: Mercea (Gloria), Schileru (Unirea-Tricolor), Bindea (Ripensia).

5 gólos: Barátky (Crisana), Felecan II. (Romania), Barbu I. (Gloria), Bogdan (Unirea-Tricolor), Palmer (Juventus), Petea Valcov (Venus), Ploesteanu (Universitatea).

4 gólos: Stetz (Crisana), Török (Chinezul), Lazar (Ripensia), Medve (CFR), Chiroiu II., Kocsis (CAO).

3 gólos: Zelenák I., Gruin (Chinezul), Szinder, Cucula, Karabell (AMEFA), Farcașan, Pop (Romania), Igna, Pecican (Gloria), Seifert (Unirea-Tricolor), Maior (Juventus), Vogl (Venus), Orza, Baci, Tabac (Universitatea).

2 gólos: Cionca (Crisana), Szilárd, Komáromi (Chinezul), Criza, Cobarzan (Romania), Dobra, Marianut (Gloria), Beke (Ripensia), Barbu II., Georgescu, Wetzler II., Boblea (CFR), Barlea, Cristescu (Juventus), Manole, Motoriu, Stanciu (Venus), Surlasiu, Gain (Universitatea), Spielmann (CAO).

1 gólos: Weisz (Chinezul), Kovács, Blaskovics, Dvorzsák, Szaniszló II., Szaniszló I., Gerold (AMEFA), Muresan (Romania), Aliman, Balthay (Gloria), Calaras, Carjean, Florea, Steinbach (Unirea-Tricolor), Dehelean (Ripensia), Tepeneag, Ströck III. (CFR), Zainescu, Vogel, Melchior (Juventus), Eisenbeisser, Sepi (Venus), Jonasiu (Universitatea), Kovács, Glanzmann, Bartha, Juhász (CAO).

0 gólos: Varjassy (Gloria), Husztik (Gloria), Matei (Crisana), Ujlaki (CFR), Csalka (AMEFA), Sucitulescu (Unirea-Tricolor).

Kerületi bajnokság:

15 gólos: Fritz (SGA).

10 gólos: Mihók (Olimpia-PTT).

9 gólos: Illin (Transylvania).

8 gólos: Metz (SGA).

6 gólos: Sirkó III. (Unirea), Tóth (SGA), Gallo, Seruga (Hakoah), Merkl, Farkas II. (Intelegerea).

5 gólos: Negrea (Soimi-CFR R. A.), Rohan dr. (Olimpia-PTT), Kraemer, Schwarz (Hakoah).

4 gólos: Szabó Károly (Unirea), Tisza (Soimi-CFR R. A.), Kovács (SGR), Ivanov (Transylvania), Pálfi (Hakoah), Hönig II. (Tricolor), Simonits (Sparta), Balázs (Intelegerea).

3 gólos: Joanovici, Dondea, Ilici (Soimi-CFR R. A.), Bellai, Körösladányi (SGR), Steinbrecher, Mihajlovits, Wagner, Nemzőczky (Transylvania), Budai, Bermoser (Olimpia-PTT), Halza (Tricolor), Horváth (Intelegerea).

2 gólos: Ujj II., Szabó Gyula, Kitzinger, Tausch (Unirea), Csipai (SGA), Nicoara, Soky (Transylvania), Varjeca (Olimpia-PTT), Pomacek (Tricolor), Böde, Borai, Jung I., Bugarin, Bayer (Sparta), Jakab III., Kozsnyica, Botos (Juventus), Bandur (Intelegerea).

1 gólos: Heretik, Böszörményi (Unirea), Ciopara, Julan, Balogh, Constantinescu (Soimi-CFR R. A.), Grosz, Csányi (SGA), Endrefi, Csiszár (Transylvania), Cordos, Leszni, Lepis (Olimpia-PTT), Bundi, Krauser (Hakoah), Pajtek, Genczinger, Janka, Domian, Schmidt, Hollóssy (Tricolor), Laboda, Szatmáry (Sparta), Farkas, Kohányi, Beke, Zelenák (Juventus), Bencsik, Ipacs III., Lupu, Farkas III., Stahl (Intelegerea).

0 gólos: Fericean (Juventus), Jakab II. (Juventus), Groza (Olimpia-PTT), Grünfeld (Hakoah), Metz (Sparta), Szilágyi (Tricolor), Halza (Tricolor).

A timisoarai Keller vezeti a Gloria—Prahova-kupameccset

A központi bíróküldő bizottság kedden este ejtette meg a vasárnapi mérkőzések bíróküldését, amelyek során az aradi Gloria—Prahova mérkőzésre a timisoarai Keller Jakabot delegálták. Az aradi bírók közül Pálfi Gyula vezeti az ASCAM—Vulturii Textila kupameccset. A kupameccsek és B) divíziós meccsek bíróküldését alább adjuk:

Romania—Makkabbi, bíró: Xifando.
Vitrometan—Chinezul, bíró: Dordea.
Olimpia-CFR—Venus, bíró: Klein (Braila).
Gloria—Prahova, bíró: Keller Jakab.
Ripensia—CFR, bíró: Tica Iliescu.
Phoenix CSB—Dacia Unirea, bíró: Radulescu Costel.
CFR Bucuresti—CFR Simeria, bíró: Kiss Kálmán.

SS Sibiu—Juventus, bíró: Tibat Géza.
Jahn—CAO, bíró: V. Bude.
Universitatea—Elpis, bíró: Bodony.
Tricolor (Baia mare)—RGMT, bíró: Kovács.

CAT—Crisana, bíró: Szilágyi.
ASCAM—Vulturii Textila, bíró: Pálfi Gyula.

Unirea-Tricolor—Mures, bíró: Theil.

B) divízió:

Jiul AC—Rovine Grivita, bíró: Ceaușeanu.
ILSA—UDR, bíró: dr. Tunea.
CFR Oradea—CFR Cluj, bíró: Ciurel.

O Az SGA házi sakkversenyt rendez a klubhelyiségben, melyen a tagokon kívül érdeklődőket és új jelentkezőket szívesen látnak. Nevezési határidő március 31.

O Nem döntöttek a CFR óvása ügyében. Mint ismeretes, a bucaresti-i CFR megóvta az AMEFA ellen elvesztett mérkőzését és a nemzeti bajnoki bizottság keddre halasztotta az ügy érdembeli tárgyalását. A keddi ülésen foglalkoztak a CFR óvásával, döntést azonban még nem hoztak, arra valószínűleg csak március 26-ikán, a legközelebbi bizottsági ülésen kerül sor.

O Az AMEFA Brasovban. A brasovi kerület május 1-ére az AMEFA csapatát szándékosan meghívni egy barátságos mérkőzésre. Az aradiak ellenfele a brasovi válogatott lesz.

O Az SGA tennispálya-bérletet hirdet a Piata Avram Iancu 21. szám alatti kiübhelyiségének udvarán lévő és megnagyobbított tennispályájára. Az olcsó és praktikus feltételek betekinthezők, valamint jelentkezések a klubhelyiségben minden nap 11—1-ig és délután 6—8-ig.

Külföldi sporthirek

Sanremo: A nagyszabású nemzetközi tenniszversenyt most fejezték be: 1. Rado (olasz), 2. Caska (cseh), 3. Gabrovitz (magyar) és Tarlowski (lengyel).

London: A Winnipeg Monarchs kanadai jégkorcsapat utolsó mérkőzésén 3:2 (0:0, 2:2, 1:0) arányban vereséget szenvedett a Wembley Lions és Wembley Canadians kombinált együttesétől.

Bécs: A Vienna érdekes újítást vezetett be: minden mérkőzésre 1000 darab ingyen jegyet osztanak szét a szegénysorsú diákok között.

Ponte di Legno: A norvég Ulland 103 és fél méteres siugrása az eddigi legnagyobb állott ugrás. Ezt a szédületes eredményt az új óriássánc felavatásán érte el a norvég versenyző.

O Győztek az elsőosztályúak az angol kupa középdöntőjében. A szombaton döntetlenül végződött West Bromwich Albion—Bolton Wanderers mérkőzést szerdán megismételték és ezúttal a West Bromwich Albionnak sikerült ellenfelét 2:0 arányban legyőznie és így az elsőosztályú csapat lesz az ugyancsak elsőosztályú Sheffield Wednesday ellenfele a kupadöntőben.

O Derbi a magyar profiljában. A magyar profiljában vasárnap teljes fordulóit bonyolítottak le a csapatok és a legnagyobb érdeklődés a derbijellegű Hungária—Ujpest találkozóhoz előzi meg. A következő mérkőzéseket tartalmazza a forduló: Bocskai—Budai „11”, Phöbus—Ferencváros, Attila—Szeged FC, Kispest—Soroksár, Hungária—Ujpest, III. ker. FC—Somogy.

O Cseh tenniszgyőzelem Kairóban. A cseh Menzel a kairói nemzetközi tenniszverseny döntőjében 6:2, 6:3 arányban győzött az osztrák Bawarovszki ellen.

Hol fordíttassa okmányait?

MITRA I. SÁNDOR-nál!

dipl. jegyző és vizsgázott törvényszéki jegyző hivatásos FORDÍTÓ, fordításokat eszközöl felelősség mellett a következő nyelvekből: román, magyar, német, francia, angol, olasz, spanyol, orosz, latin, cseh, lengyel, holland, szerb, bolgár.

Arad egyedüli többnyelvű fordító irodája. — Információs iroda. — Bejegyzett cég.

Arad, Bulev. Regele Ferdinand 5. Csanádi Bank-palota, Másolásokat és levelezéseket vállal, cégek részére jutánvos díjazás mellett. Szegényeknek, munkanélkülieknek kedvezményt nyújt.

HIVATAL: d. e. 9—1-ig,
d. n. 3—7-ig.

E hó végéig

INGYEN KAPJA

az 50 év óta fennálló

ARADI KÖZLÖNY

ha ma megrendeli,

Az előfizetést

csak 1935. április

hó 1-től számítjuk

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Tömeges behozatali engedélyek törvénytelen kiállítására miatt felfüggesztette a pénzügyminiszter a iasi-i vámfelügyelőség egész személyzetét

**A kormány gazdasági bizottságának érdekes határozata — Leleplezték
a titkos árupermisz-gyárat**

A Tatarescu-kormány többször bebizonyította, hogy programjának azt a részét is megvalósítja, amellyel a közhivatalok példás működését akarja elérni. Teljes szabadságot ad a hatóságoknak a visszaélések felderítésére és a törvényeknek megfelelő megtorlásra. A kormány gazdasági bizottságának tegnapi ülésén hozott határozat is dokumentálja ezt az irányzatot. *Manolescu-Strunga kereskedelmi miniszter ugyanis több hétig tartó bizalmas nyomozás eredményeképpen megállapította — amiről lapunk tegnapi számában már rövidesen megemlékeztünk — hogy igen sok külföldi árut hoztak be Romániába a kontingensbehozatali legfelsőbb bizottság engedélye nélkül.* A Bucurestiből ma érkezett legújabb hivatalos jelentés szerint ez az ügy sokkal nagyobb mérvű, mint ahogyan az első órákban a közvélemény hitte.

A kereskedelmi miniszter a kormány gazdasági bizottságának tegnapi ülésén részletesen beszámolt az áruhozattal kapcsolatban felfedezett súlyos szabálytalanságokról és közölte, hogy sikerült megállapítania az abnormálisan nagy árubehozatal rejtelmes okait.

— Nyomozásom eredményeképpen bejelentem — mondta Manolescu-Strunga — hogy a behozatali bizottság engedélye nélkül importált áruk legnagyobb részére a iasi-i vámfelügyelőség önhatásmulag adta az engedélyt és mivel az állam nagy károkat szenvedett, arra kérem a pénzügyminiszteriumot, hogy azonnal függessze fel állásukból a iasi-i vámhivatal összes tisztviselőit és Dosei vámfelügyelőt is, mert ők a felelősök ezért a példátlanul álló szabálytalanságért. Mindazokat a cégeket, amelyek a legfelsőbb kontingensbehozatali bizottság autorizációja nélkül, helyesebben: a iasi-i vámfelügyelőség törvénytelen engedélyével importáltak, egyelőre azzal a büntetéssel sújtjuk, hogy semmiféle árubehozatalra nem kaphatnak engedélyt.

Az ülésen szintén jelen volt Antonescu pénzügyminiszter, aki nyomban kijelentette, hogy táviratilag intézkedik a iasi-i vámtisztviselői kar felfüggesztése iránt. Egyébként a vizsgálatot oly irányban is folytatják, hogy más felügyelőségek nem adtak-e ki hasonló

Husvétii társasutazás WIENBE!

RENDEZI A

„Phönix” biztósítótársaság
WAGONS-LITS // COOK

VEZETÉSSEL.

Olcsó díjak. Leiben fizethető.
Közös utieval.

Utolsó beiratkozási nap:

1935. április 16.

Felvilágosítások az összes

WAGONS-LITS // COOK

Menetjegyirodáknál

és a

1426

„Phönix” képviselőteknél

törvénytelen engedélyeket és hogy milyen vámhivatalok fogadták el ezeket az autorizációkat az import alapján.

A kormány gazdasági bizottsága felhatalmazást adott a kereskedelmi miniszternek a román-német új kereskedelmi egyezmény aláírására is. A légügyi államtitkár jelentette ezután az ülésen, hogy *Ausztria 1600 vagon búzát akar vásárolni Romániában, vagononként 45 ezer lejért.* Ezt a mennyiséget a légügyi miniszterium által vezetett gabonakormánybizottság az intervenciós vásárlásokkal megszerzett 14 ezer vagon búzakészletből akarja exportálni azzal a feltétellel, ha Ausztria új clearing-egyezményt köt a román állammal. A gazdasági bizottság megadta a hozzájárulást az 1600 vagon buza kivitelére.

Vásári hirdetés.

Országos vásár Pecica község (Arad-megye), állatvásár szombaton 1935. március 23-án, kirakodó vásár vasárnap 1935. március 24-én lesz megtartva.

1425 Peolca Község Elöljárósága.

A csehszlovák kormány megbízottat küld Bucurestibe a román—cseh gazdasági ellentétek miatt

Egyelőre megnyílnak a vámsorompók a csehszlovák iparcikkék előtt. — A kereskedelmi miniszter erélyes intézkedésének érdekes következményei.

Lapunk tegnapi számában röviden megemlékeztünk arról, hogy néhány külföldi állam megszegte a velünk kötött kereskedelmi egyezményt és ezért Manolescu-Strunga miniszter azokból az országokból betiltja az árubehozatalt. Ezek közé tartozik Csehszlovákia is, amely már eddig is kifogásolta azt, hogy iparcikkeiből egyre kevesebbet exportálhat hozzánk, most pedig a teljes behozatali tilalom veszélye fenyegeti. Seba, Csehszlovákia Bucuresti-i követe tegnap kihallgatáson jelent meg Manolescu-Strunganál, akitől felvilágosítást kért ez ügyben. A kereskedelmi miniszter azt válaszolta, hogy a romániai statisztikai adatok szerint a román—cseh külkereskedelmi mérleg nagy deficitet mutat a román piac terhére. Seba követ viszont azt állította, hogy a csehszlovák statisztikai adatok ennek az ellenkezőjét igazolják és hogy az ő kimutatásuk pontosabb, mint a miénk. A romániai áruk exportálásának számadatai körül nagy az eltérés és ezért a cseh kormány a Bucuresti-i követ útján azt a kívánságát fejezte ki, hogy a román—cseh áruforgalom adatait külön bizottság állapítsa meg.

Manolescu-Strunga miniszter hangsúlyozta, hogy az 1934. decemberben kötött román—cseh kereskedelmi egyezmény nem felel meg a legújabb életbeléptetett külkereskedelmi rendszernek, mert a decemberi szerződés import-igazolványokon alapszik és mindaddig, amíg a cseh kormány el nem fogadja Románia új külkereskedelmi szabályait, nem engedik be a cseh árukat. Ezt a kategorikus intézkedést ma az a prágai értesítés követte, hogy a cseh kormány e hó 27-én Bucurestibe küldi Niederle tanácsost, az új kereskedelmi tárgyalások bevezetése végett. Erre a Tatarescu-kormány ideiglenesen újból megengedte, hogy a tárgyalások befejezéséig a cseh áruk újból bejöhessenek hozzánk.

— Az aradi Munkakamara nyilvántartási osztályt állított fel azon ifjak számára, akik az ipari és kereskedelmi pályákon keresnek elhelyezkedést és tanoncoknak kívánnak menni. Azon vállalatok tehát, amelyeknek tanoncokra van szükségük, a jövőben bizalommal fordulhatnak a Munkakamara-hoz ilyirányu kéréseikkel.

„OLLA”
prophylaktikus készítmény, vegyileg és mikroszkopilag ellenőrizve
a lehető legnagyobb garanciát nyújtja.
Ugyolyon az „OLLA” névre!

1164

Távirati jelentés:

CSEHSZLOVÁK BANKOK és iparvállalatok konzorciuma öt esztendői lejáratra 250 millió csehszlovák korona kölcsönt folyósított Szovjetországnak, a csehszlovák állam garanciája mellett.

A PRÁGAI TÖZSDÉN bevezették a bankárok részére a börze-lombardot. A lombard-összegnek minimum 200 ezer csehszlovák korona kell kitennie, a leg-
rövidebb lejárat pedig 15 nap.

BRAZILIA HUSZÖNEGY MILLIÓ DOLLAROS szandási kölcsönt keres. Japán százmillió dolláros kölcsönre tett ajánlatot Braziliának, azzal a feltétellel, hogy azt tizenhat esztendő alatt fizeti vissza és felemeli a japánoknak Braziliába való bevándorlási kvótáját.

A BRASOVI MÉSZÁROSOK SZTRAJKBA LÉPTEK. Már néhány napja beható tárgyalások folytak Brasov város vezetősége és a mészárosok között arra vonatkozólag, hogy a mészárosok fel-emelhessék a husárakat. Ezenkívül azt is kérték, hogy a város szállítsa le a vágóhídi illeteket. A tárgyalások azonban nem vezettek eredményre és a mészárosok ezért sztrájkba léptek. Tegnap a vágóhídon már szünetelt a munka és ennek következtében Brasov hus nélkül maradt.

— Az ország kisiparosságának körében mozgalom indult meg a szigorú adóbehajtások ellen. A Kisiparosok Országos Szövetsége elhatározta, hogy vasárnap, március 24-én országsszerte gyűléseket tart és ezeken tiltakozik egyes pénzügyi szervek tulkapásai ellen. Tekintettel arra, hogy Aradon is több iparostól adótartozás fejében elvitték szerszámaikat, a Kisiparosok Szövetségének aradi tagozata is gyűlést tart vasárnap délelőtt 10 órakor az Iparos Otthon nagytermében, Coroban István elnöke mellett. Ezen a gyűlésen a túlságosan szigorú adóbehajtás elleni tiltakozáson kívül, annak a kivánságuknak is kifejezést adnak, hogy az adókövetések alkalmával az iparosság adóját a valóságnak megfelelően állapítsák meg és ne vessenek az iparosságra teherbíróképességét felülmúló adókat.

— Nagyjelentőségű gazdasági törvényreformok Bucurestiből jelentik, hogy a törvényelőkészítő bizottság most foglalkozik az egyenesadó-törvény, a jövedelmiadó suprakvótájának megváltoztatásáról, valamint az állami követelések behajtásáról szóló törvény 55 paragrafusának reformjával. Tudvalevőleg a kormány az egyenesadó kulcsának emelését tervezi.

AZ UJSÁG

budapesti napilap

UTAZÁSI IRODÁJA

a legolesőbb száraztöldei, tengeri és dunai társas- és egyéni utazásokat rendezi, szakszerű programokkal, költségvetésekkel, tájékoztatással, prospektusokkal szolgál. — Utazás előtt feltétlenül forduljon az

UJSÁG UTAZÁSI IRODÁJA-hoz
Budapest 62, postafiók 282.

„Röghöz kötöttségi állapot” a csődeljárás ideje alatt

Jrákól szakaszokat tartalmaz a csődtörvény módosításáról szóló javaslat — „A kik csőd alatt állnak, az eljárás befejezéséig nem távozhálnak el lakhelyük-ről” — A csőd elrendelése utáni kényszerregeyzséget is bevezetik

Néhány nappal ezelőtt röviden beszámoltunk arról, hogy az igazságügyminiszterium törvényjavaslatot készített a csőd és kényszerregeyzési eljárás megváltoztatásáról. A jelentés akkor csak azt tartalmazta, hogy a törvénytervezet megszigeftja a kényszerregeyzési eljárást, mert az eddigi öt évi lebonyolítási időt leszállítja, viszont a 40 százalékos kiegyezési kvótát felemeli. A fővárosi sajtó értesülése szerint azonban e módosításon kívül most elkészült a csődtörvény reformja is, amely rendkívül szigorú intézkedéseket tartalmaz a gombamódra szaporodó csődesetek megelőzésére és hogy elriassza az érdekelteket a felesleges csődkerésektől. Többek között kimondja, hogy a csődeljárás alá került egyén mindaddig nem távozhát el lakhelyéről, amíg az eljárás teljesen be nem fejeződik.

A nagy feltűnést keltő törvényjavaslaton négy hónapig dolgozott az a bizottság, amelynek tagjai egyetemi tanárok és kiváló kereskedelmi jogászok, akik a tervezetet már átadták dr. Pop Valér igazságügyi miniszternek. A törvényreform megállapítja, hogy ezidőszereint Románia területén háromféle csőd és kényszerregeyzési törvény van életben és ez az állapot végre megszüntetendő. Az új javaslat négy könyvből áll. Az első rész a csődeljárásról, a második a kényszerregeyzésről, a harmadik a kényszerregeyzési eljárásról, a negyedik pedig az átmeneti intézkedéseket tartalmazza. Rendkívül érdekes, hogy a fenti javaslat megszünteti a csődelrendelés előtti moratóriumot, de újból bevezeti a csőd utáni kényszerregeyzési lehetőséget. Az 1—19. paragrafusok azt tartalmazzák, hogy kik ellen lehet a csődöt elrendelni és kik jogosultak csődöt kérni. A 19. paragrafus a csődtömeg összeállításáról szól és megállapítja, hogy a személyes javak, életjáradékok, stb. nem tartoznak a csődtömegbe. A 22. paragrafus szerint a csődeljárás befejezéséig nem hagyhatják el lakóhelyüket azok, akik csődbe jutottak.

A 128. és az utána következő törvényszakaszok tartalmazzák azt a gyakorlatot, amelyet a csődvagyon eladásánál a csődbírónak folytatni kell. Az ingóra és ingatlanra, valamint a tőzsdén jegyzett értékpapírokra külön-külön eljárást kell követni. A csődbíró három havonként adja ki a hitelezőknek az őket megillető kvótát, de ez az időpont esetleg meg is hosszabbítható.

Ha a csődeljárás befejezése után az adós újabb javakhoz jutott, felkérheti a bíróságot arra, hogy jogot kapjon a kényszerregeyzésre, de csak, ha a régi és új hitelezőknek legalább 40 százalékos egyezési kvótát ajánl. Az új törvényjavaslat 159. paragrafusa tehát a csőd utáni kényszerregeyzés elrendelését is bevezeti és ezt jogász körökben igen fontosnak tartják. A csődbejutott egyén a kényszerregeyzést a csőd alatt is felajánlhatja és ez eziránti kérvénynek ezeket kell tartalmaznia: A kiegyezési kvóta, a fizetési terminus és garancia a fentiekre. Megjegyzendő, hogy a felajánlott egyezési kvóta 40 százaléknál nem lehet kisebb.

A kérvény alapján a csődbíró felfüggeszheti a csődvagyon felszámolását. A kényszerregeyzést csak a hitelezők többségének beleegyezésével lehet kimondani. Ha a csődeljárás alatti adós így megkapta a kiegyezési jogot a törvényesektől, ugyanaz a bíróság határoz az egyezség jogerőre emelkedéséről is. Nagyon fontos az a szakasz is, amely kimondja, hogy a csőd utáni kényszerregeyzés megszűnik akkor, ha az adós nem tartja be a fizetési feltételeket.

Tudvalevőleg elveszti a nevét az, aki csődbe jutott. Az új törvénytervezet azt is előírja, hogy a név akkor szerezhethető vissza, ha a csődbe jutott egyén eleget tesz a kényszerregeyzésben vállalt összes kötelezettségeinek, de ez csupán azokra vonatkozik, akik nem követtek el hamis bukást az elmenyly tartozásukat kifizették.

A javaslat negyedik része a kereskedelmi társaságokra speciális intézkedéseket és az átmeneti szakaszokat tartalmazza.

Elengedik vagy mérséklük az adókat azoknak a földbirtokosoknak, akik különleges vagy az iparfejlesztéshez szükséges növényeket termelnek

Bucurestiből jelentik az alábbi feltűnést keltő hírt: A földművelésügyi minisztériumban működő speciális bizottság Cicero Borciu államtitkár elnöke alatt tegnap foglalkozott a földművelésügyi miniszter nagyfontosságú törvényjavaslatával, amely adókönyvitésben, illetve adóelengedésben részesíti azokat a mezőgazdákat, akik sok befektetést igénylő és nehezen termeszthető speciális mezőgazdasági cikkeket termelnek. A törvénytervezet indokolásában rámutat arra, hogy a búza, a kukorica, a rozs és az ezekhez hasonló többi gabonafélék termelése már nem olyan jövedelmező, mint ezelőtt volt és ezért szükség van a mezőgazdaság állami támogatására. Különösen olyan cikkeket termelését kell elősegíteni, amelyeket a belföldi gyártás mostanig kizárólag a külföldről hozott be, vagy az olyan élelmiszeri cikkeket, amelyek termelésével nálunk még nem foglalkoztak. Ebbe a kategóriába tartozik: a gyapot, a rizs, a sójabab, a ricinusmag, a cukorrépa, a takarmányrépa és több gyógynövény. Azokat a mezőgazdákat, akik eme cikkeket 50 hektárnál (kb. 100 holdnál) nagyobb területen termelik, teljesen felmenti a törvény az egyenesadó alól. A javaslat második szakasza 50 százalékos adókedvezményt biztosít azoknak, akik két holdnál nagyobb területen lucernát, lóherét, babot, borsót, lencsét, kendert, len- és napraforgómagot termelnek. Vámmentesen hozhatók be azok a gépek, amelyek a fenti cikkeket termelésénél használnak fel.

— FONTOS UJÍTÁS AZ ARUBEHOZATALI ENGEDÉLYEK KIADÁSÁNÁL. Bucurestiből jelentik: Az új külkereskedelmi rendszer életbe lépésével kapcsolatban Manolescu-Strunga kereskedelmi miniszter elhatározta, hogy ezután az arubehozatali engedélyeket az évnegyednek nem az első, hanem második hónapjában adják ki. Ez alapján az április—júniusi évnegyedre szóló import engedélyeket május 1. és 31. között fogják kiszolgáltatni. A miniszter ezt azzal indokolja, hogy az új rendszer alapján a negyedévi arubehozatalhoz szükséges devizákat a negyedév első és harmadik hónapjában nyugodtan összegyűjthetik az importőrök, tehát különös sietség nélkül megvehetik a behozatalhoz szükséges devizákat.

— Jelentékenyen tehermentesítette a kormány a központi nyugdíjpénztárt. Mint Bucurestiből jelentik, a kormány törvénytervezetet készített arról, hogy a központi általános nyugdíjpénztárt felmentsék a nyugdíjtörvény 58. szakaszában foglalt egyik súlyos kötelezettsége alól. Az említett törvényszakasz ugyanis előírja, hogy a központi általános nyugdíjpénztár az általa inkasszált nyugdíjilletékek fél százalékát állami kötvényekbe fektesse. Mivel e kötelezettség teljesítése következtében a nyugdíjpénztár nem rendelkezett elég készpénzzel a nyugdíjak pontos folyósításához, azért a kormány feloldja a félszázalékos kötvénybe fektetési kötelezettség alól a nyugdíjpénztárt. Ez a mentesítés azonban egyelőre csak 1935. április 1. és 1936. április 1. közötti egy évre szól.

Az Aradi Közlöny

Budapestben a következő újságáruseknál kapható:

- A „Hungaria” nagyszálloda újságárusánál.
- A „Cariton” szálloda újságárusánál.
- A Keleti pályaudvar főcsarnokában levő nagy újságbódében.

Szerkesztői üzenet

„Szorgalmas” Ön egy levelezőlapot intézett hozzánk, amelyben azt írja, hogy levélben apróhirdetést küldött be a fenti jellegre. A levelet, amely a hirdetést tartalmazta, nem kapuk meg és ezért kérjük még egyszer beküldeni.

NYILTTA.

E rovat alatt közlöttékért nem vállalunk felelősséget.

Van szerencsénk igen tisztelt ügyfeleinket értesíteni, hogy összeköttetésünket az aradi WEISZ & HAASZ-céggel barátságos uton megszüntettük s hogy szállítási vállalatunkat a mai naptól fogva Aradon a

König & Lázár-éég képviseli.

Kérjük sziveskedjenek b. megbízásait a KÖNIG & LAZÁR-éég útján hozzánk juttatni s mi — nevezetesen Aradról Timisoara, Lugojra és Resitara irányított szállítmányainkat — a leggyorsabban és legolcsóbban fogjuk továbbítani.

Szives pártfogást kérve vagyunk

teljes tisztelettel:

UNIO Szállítási Vállalat
Timisoara

1123

Telefon: Arad 63. Timisoara: 651.

Mély bánattal tudatjuk, hogy forrón szeretett anyánk, nagyanyánk, dédanyánk,

özv. Kaufmann Mórné

született GRÜNWALD FANNY,

103 éves korában elhunyt.

Temetése pénteken délután 3 órakor lesz az lzt. neolog temetőből.

Lányai: özv. Donáth Simonné, özv. Fischer Nándorné, özv. Wittenberg Mórné. Unokái: B. Donáth Elza, Donáth Gyula, Fischer Jenő, Fischer Márton, Halpert Jenőné, Boros László, Földes Gézőné.

Ezenkívül kilenc dédunokája és a család hozzátartozói gyászolják.

(Minden külön értesítés helyett.)

Köszönetnyilvánítás

Mindazoknak, kik szeretett férjem és fiunk

Walter Lüdke

temetésén résztvettek, koporsójára virágot helyeztek, részvétük kifejezésével mély bánatunkat enyhíteni igyekeztek, ezuton mondunk hálás köszönetet. Hálás köszönetünket fejezzük ki az „Aetra” vagongyárnak, a megjelent kartársaknak, a dalárdáknak és az összes jóismerősöknek.

A gyászoló
Lüdke, Dézsi és Hesz-család.

4424

Ünnepnapok Északon.

1. Hapag — Északsarki utazás, június 28-tól július 13-ig.

2. Hapag — Északsarki utazás, július 14-től 30-ig.

Hapag — Izland — Spitzbergák — Norvégia utazás, július 15-től augusztus 7-ig.

Hapag — Skócia — Norvégia és Dánia utazás, augusztus 10—25-ig.

Utazás a pompás kétszaváros „St. Louis” és „Milwaukee” motoros hajókkal. — Elsőrendű utazások, olcsó áron.

Jelentkezés, információk, prospektusok:

HAPAG képviselő:

Künstle, Vizum- és Utazási-irodában
Arad, Bu. Reg. Maria 24. Telefon: 86.

Rádió műsor

— Romániai időszámítás. —

PÉNTEK, MÁRCIUS 22.

Bucuresti. 13: Déli zene lemezek. 13.45: Előadások hírei, tőzsde, könnyű zene. 14.15: Hírek. 14.40: Könnyű zene lemezek. 18: Kis rádiózenekar. Délutáni zene. 19: Hírek. 20: Előadás. 20.20: Groner: Szkecs. 20.45: Vricni Viorica énekel. 20.35: Hangversenyismertetés. 21.15: A filharmonikusok hangversenye az Atheneumból. 22: Ismertetés. 23: Hírek. 23.25: Lemezek. — Budapest I. 7.45: Torna. Utána: Hanglemezek. 11.20: Időszerű apróságok. (Felolvasás). 11.45: Ifjúsági közlemények. (Felolvasás). 13: Déli harangszó. 13.05: Hetényi-Heidelberg Albert—Buday Dénes—Sebő Miklós hármas. 14.30: Hanglemezek. 17.10: A rádió diákfelőrája. Pompéji utolsó napjai. 18: Mesterséges drágakövek. Vörös László előadása. 18.30: Lakatos Gyula és Lakatos Vince cigányzenekara. 19: Sportközlemények. 19.15: M. Hír Sári zongorázik. Magyar szerzők. 20.25: Az Operaház előadásának közvetítése. „A végzet hatalma”. Dalmii. Zenéjét szerezte Verdi. 22.05: A rádió külügyi negyedórása. 23.55: Kurina Simi és cigányzenekara muzsikál. — Bécs. 13: Allástanok zenekara. Zeneképek. 14: Hírek. 15: Beethoven: Holdvilágszónata, lemezen. 16.40: Az iskolatestvérek nevelőintézetének zenekara. 17.05: Hírek. Árak. 17.10: Hires énekarok lemezei. 18.30: Mamteanu Zsófia szoprán énekel. 19.50: Uj dolgok Ausztria művészettörténetéből. 20.30: Jazz. 21.15: Goethe: Clavigo, szomorujáték. 23.15: Hírek. 23.25: A szimfonikusok hangversenye. 1—2: Bécsi kamarazenekar. — Belgrád. 17: Dalok. 17.30: Lemezek. 19.30: Kapamadzsa énekesnő operáriátát ad elő. 23: Rádiózenekar. Lincke Operettnyitány. Jones: Gésák, ábránd. Lunajewski: Induló. — Deutschlandsender. 15: Tarka-délután. 16.35: Könyvek. 17: München. 18.10: Heydrich: Bórhárisnya, amilyen valóban volt: ifjúsági hangjáték. 18.50: Kamarakar, szólistával. Szerelmi dalok. 21.15: A sanssouci zenetársaság Bachhal. 21.15: Dalok. 23: Hírek. Utána: Bund tánczenekar. — Königsberg. 17: Szórakoztató lemeze k. 18.30: Grim Jánosról. 19.50: Szülőföldi szolgálat. Időszerű anyag. 20.15: Görlach hegedűművész játéka. 20.40: A nemzetközi kelet-európai postaártyékgykiállítás Königsbergben. 22.15: Operai zenekar Bonk zongoraművésszel. Utána: Tánclemezek. — Leipzig. 7.05: Torna. 7.35: Hamburg. 18.20: Szoprándalok. 19.15: Kedvelt indulók. 21.15: Deutschlandsender. 22.15: A drezdai filharmonikusok Dahmen hegedűművésszel. — Róma. 20: Hírek idegen nyelveken. Lemezek. Csak Bari. 23: Vegyes zeneest. — Pozsony. 7.15: Prága. 11.45: Brűnn. 12: Prága. Lemezek. 13.35: Brűnn. 14.55: Prága. 16.55: Mor. Ostrava. 17.45: Kassa. 18: Prága. 18.55: Magyar műsor. 19.50: Prága.

23.50—24: Lemezek. — Varsó. 7.30: Lemezek. 13: Könnyű zene. 16.45: Bécsi zene. 19.45: Lehár: A mósoly országa. 20.35: Lembergi mandolinzenekar. 21.15: Filharmonikusok Hansen hegedűművésznővel. Utána: Könnyű- és tánczene.

SZOMBAT, MÁRCIUS 23.

Bucuresti. 13: Lemezek. 13.45: Előadások hírei, tőzsde, könnyű lemezek. 14.25: Hírek. 14.40: Könnyű lemezek. 18: Corologos-jazz. 19: Hírek. 19.15: Jazz. 20: Előadás. 20.20: Uj lemezek. 20.45: Előadás. 21.05: A Románia-énekkar hangversenye. Bonet: Lombok tánc. Haas: Szomorúság. Saint-Saens: Téli szerenád. Bortnyánszki: Örvendjete, kolostori harangok. Theodorescu: Román népdal. Wachman: Virágocska. Dima: Nincs igazság. 21.35: Üzenetek. 21.55: Balalajkazene. 22.15: Vendéglői zene. 23: Hírek. — Budapest I. 7.45: Torna. Utána: Hanglemezek. 11.20: Lenau Magyarországról. (Felolvasás). 13: Déli harangszó. 13.05: Rácz József és cigányzenekara. 14.30: Az 1. honvédszolgálat zenekara. 17.10: Meseóra. 18: Közvetítés a Huter és Lever Rt. gyártelepéről. 18.45: A Budapesti Könyvnyomdászok Dalköre és a Pestszenterzsébeti Általános Munkásdalkör műsora. 19.45: Mit üzen a rádió. 20.20: Kárpáthy Ernő dr. gitározik. Szemelvények a gitár klasszikusaiból. Magyar dalok Kárpáthy Ernő feldolgozásaiban. 20.50: Az idegenforgalom rémhírtéjesztői. Csák Zoltán dr. előadása. 21.20: Operettészletek a régi Népszínház műsorából. 22.50: Hírek, időjárásjelentés. 23.10: Magyar Imre és cigányzenekara muzsikál. 24: Hanglemezek. Utána: Buda Sándor és cigányzenekara muzsikál. — Bécs. 13: Rádiózenekar. Könnyű zene. 15.50: Angol lecke dalokkal. 16.15: A bécsi Bruckner-énekkar hangversenye. 17.30: Sauter költőről. 17.55: Fiebrich-dalok (Duchek szoprán). 21: A régi Deutschmeister-zenekar, a rádiózenekar. Lorenz szoprán és Borsos tenor hangversenye. 22.40: Pusztákon át, zenés egybeállítás. — Belgrád. 17: Rádiózenekar. 19.30: Köser Blanka énekel. 21: Klarinétverseny. 21.30: Szerb dalok és népzene. — Breslau. 17: Zenekar. 19.30: A piacszabályozás, mint hid a város és falu között. 20: Harangszó. Elbeszélés. 21: Hírek. 21.10: Albrecht: Fiatalnak kell lenni, ha az ember szeretni akar. Hat vidám történet zenével. 23: Hírek. Utána: Tánczene. — Deutschlandsender. 15: Tarka-délután. 17: Köln. 19: Sportszemle. 19.20: Időszerű anyag. 19.30: Sport. 19.45: Lemezek (kabaré). 21: Jelmondat. Hírek. 21.15: Tánczene. 23: Hírek. Utána: Tánczene. — Kassa. 13: Lemez. 18.55: Lemez. 20.15: Könnyű zene. Utána: Prága. — Leipzig. 17: Tarka zenés délután. 19: Korlexikon. 19.30: Indulólemezek. 20.10: Filmlemezek. 20.40: A steinsburgi ásatásokról. 21: Hírek 21.10: Strauss János: Jabuka (Almaünnep). 3 felvonásos operett. 23.20: Hírek. 23.40: Közzene. 24—1: Hamburg.

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY.

Ezennel közhirrre teszem, hogy a kereskedelmi törvény 351. illetve 347. §-a értelmében 1935. március hó 26-án. délután 5 órakor Aradon, Calea Radnei 35. alatt levő telepemem dr. Pascutiu Silvius aradi közjegyző közbenjövetele mellett, az átvételben és fizetésben késedelmes vevő cég költségére, terhére és veszélyére nyilvános árveréssel eladatni fognak: 10 pár 760 mm. nyomtávu tölgyfavázás truck, új és kifogástalan állapotban, 65.000 lej kikiáltási ár mellett, a legtöbbet ígérőnek, készpénz fizetés ellenében, azonban szükség esetén a kikiáltási áron alól is. Venni szándékozók az árverésen való részvétel alkalmával a kikiáltási ár 10 %-át bántámpénz fejében az eljáró közjegyző kezéhez letenni tartoznak.

Az árverés részletes feltételei dr. Pascutiu Silvius közjegyző, Arad, Str. Alexandri 3. szám alatt levő irodájában vannak letéve és ugyanott kaphatók felvilágosítások az árúk megtekintésére nézve is. 1430

Arad. 1935. március 22.

ASSAEL LÁSZLÓ, gyáros, Arad.

KÖNYVEK

Vicki Baum: „Az utolsó tánc”. Vicki Baumnak, a világhírű írónőnek talán a legszebb regénye. Ina Rafiay élete tulságosan is nagyszabású és magasan ivelő ahhoz, semhogy boldog lehessen. De utolsó tánc megrendítő haláltáncát is a szépség dicsőfénye körül. Az Atheneum regénysorozatában jelent Egyenként 3—400 oldal, fehér papíron, egyszívűsban 66 lej minden könyvkereskedésben, vagy L. Pagenál: Cluj. Kérje a 40 kötetes sorozat teljes jegyzékét.

Nádas Sándor: „A Redakció Lánya”. A „Redakció Lánya” eleven alakja volt egykor a békebeli Pestnek, Akik ismerték ennek a Pestnek alakjait és eseményeit, gyönyörűséggel ismernek majd rá emlékeikre, akik a mai idők fiai-lányai, mely bepillantást nyernek a békebeli Pest titkaiba, embereinek és bálványainak világába. Nádas Sándor új regénye az Atheneum regénysorozatában jelent meg, egyenként 3—400 oldal, fehér papír, díszes vászonkötés. Kötetje 66 lej minden könyvkereskedésben, vagy L. Pagenál: Cluj. Kérje a 40 kötetes sorozat jegyzékét.

A szerkesztésért:

Dr. STAUBER JÁNOS
felel.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Egy apróhirdetés **20 lei.** Minden további ára 10 szóig csupán **2 lei.** Minden további szó 2 lei. :-

Az apróhirdetések előre fizetendők.

Apróhirdetéseket este **9 óráig** vesznek fel az Aradi Közlöny kiadóhivatalai. - Telef.: 151

ALKALMAZÁS.

PINCEMESTER, perfekt, jó bizonyítványokkal, italszakmában is jártas, azonnalra felvétetik. Ajánlatok „Pincemester” jellegre az Aradi Közlöny kiadóhivatalába küldendők. 1863

Fűti házhoz házmeztart keresek, kinek felesége szűs és én ház artásomban segíthet. Nyugdíjas ipa os e önyben. Ajánlatokat „Mebiznato” jellegre a kiadóba kérek. 1827

Rövid és kötöttáru szakmában jártas kiszolgáló hölgyet és segédet keresünk. Krämer & Co., Butev. Reg. Maria 16. 1418

FIATAL, intelligens nemet leányt keresek 7 éves kisleányka mellé. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 1422

LAKAS.

UJONNAN FÉSTETT 2 SZOBAS komplett fürdőszobás lakás azonnalra kiadó. Str. Oituz 111. 1370

3 SZOBÁS, előszoba, fürdőszobás magánház kerttel eladó. Str. Teiel Doamnei 15. 1877

Modern négy- és háromszobás lakások majus elsejére bérbeadó. Butevardul Carol 70.

Magánház 3 szoba, fürdőszoba stb. mod rn komplett, május 1-re kiadó a C. F. R. útóház mellett, Str. Surollról No. 36. 1393

Gyermekkorház mellett két nagy szoba, előszoba, fürdőszobás lakás olcsón kiadó. Bővebet: Czernóczky Mihály, Str. Eminescu 20—22. 1406

KÉT szép uccai szoba irodának, műteremnek, garzonnak stb. kiadó. Bulev. Reg. Ferdinand 31. 1417

ÜZLETEK.

Fűtvonalon jólbevezetett rövid és kötöttáru üzlet más vállalat miatt áruval együtt átadó. Bővebet: Krämer & Co., Bulev. Reg. Maria 15. 1419

VÉTEL ÉS ELADÁS

ZONGORA modern fekete, 26.000 Leiert költözködés miatt sürgősen eladó. Str. Consistoriului 40., ajtó 5.

Nadlac Kertületi Takarékpénztári 10.000 Leies betétkönyv eladó. Cim ház: talajdonos Arad, Str. Sincal No. 2. 1428

Varrodáknak árkedvezmény!

Gombok, géps lyemek és egyéb rövid-árúk dus választékban

STRASSER 1007

harisnvaházában, városrészével szemben.

BRENDÉZES cukrászdának, élelmiszerüzletnek, drogueriának eladó. Gloria-búfié, Str. Tribunal Debra 13, Grundmann-gyárral szemben. 1867

TISZTA MOSOTT RONGYOT gépez tisztítására kisebb tételben keresünk megvételre. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 100

Pléh- és fahordók eladók. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

KEVESEET használt Underwood írógépet megvételre keresek. Cimeket az Aradi Közlöny kiadóhivatalába kérek. 474

Brillians köveket, anuk modern ékszer, perzsaszőnyegeket, cassákat (minden nagyságban), írógépeket, testmőnyeket, varrógépeket, ezüst keresek sürgősen készpénzért. Eladó modern gyönyörű ebédő nagyon olcsón és egy rövid zongora 12.500 L-ert. Zalogtárgyakra a legmagasabb összeget csak az általunk képviselt tímisoarai zálogház folyósítja. Meghosszabbításokat legolcsóbban vállalunk „COMISIO” biz. üzlet Bul Reg. Maris 13. Dacia mellett. 4689

INGATLAN.

Építkezők! Plata Cetate Veche-i 18) öles saroktelek, közel a városhoz, országút mellett, olcsón eladó. Bővebet Str. Veliciu 14 7873

KÜLÖNFÉLÉK.

Kutya! Dán dog, zsemlye-sárga színű elveszett. Megtaláló utalomban részesül Epslein Alexandru, Calea Romanilor 5.

BRISTOL...
BRISTOL...
BRISTOL

Szálloda
Budapest
Dunapart,

árban és szolgáltatásban vezet!

Szoba teljes ellátással személyenként 292

napi 12.— pengőért

Hirdessen az 50 éve
fennálló
„Aradi Közlöny”-ben